

LIETUVISKAS SAVAITRASTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Laidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje \$4.00 Kitur \$4.50
Užsisakyti galima kiekvieną metų, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 7

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

February — Vasario 16 d., 1950 m.

(35-ti metai — 35th year)

MUSŲ VISUOMENĖJE

Rimtas žygis

Vasario 9 dieną Amerikos lietuvių ir ukrainiečių atstovai pateikė informaciją Senato komisiškai, svarstanti Genocido konvencijos patvirtinimo klausimą.

Lietuvių vardu informacijas davė Amerikos Lietuvių Informacijų Centro direktorius adv. Kostas Jurgėla.

Jo pareiškimas apima 10 mašinėlės rašto puslapių ir prie jo dar pridėta papildomų dokumentų. Pareiškime plačiai išdėstyta ir paremta faktais visa sovietinė politika, kuria sąmoningai siekiama išnaikinti lietuvių tautos žmones Lietuvoje.

Faktas, kad Senato komisija, nuo kurios rekomendacijos daug priklauso konvencijos patvirtinimas, rado reikalingą atsiklausti kompetentingą lietuvių atstovą ir galimybę suteikti plačią informaciją, kas dedasi Lietuvoje, yra labai svarbus ir reikšmingas.

Daugeliui Amerikos senatorių dar nelabai aišku, kas yra toji Genocido konvencija ir kam ji reikalinga. Pasiskaite jos turinį, kai kurie iš jų ėmė baimintis, kad čia gal Amerikas spėndžia mos kokios pinklės ir gal Amerika, remianti šią konvenciją, galėtų būti apkaltinta, jei išvyks kokia žmogžudystė, paremta rasine neapykanta.

K. Jurgėlos pareiškimas, reikalingas, tokiems plačiau paaiškinti, apie kokius dalykus čia rūpinamasi ir dėl ko tokios konvencijos reikia.

Žinoma, gailla, kad lietuvių atstovo pareiškimas neparemtas tūkstančiais laiško iš Amerikos lietuvių nuličių. Gerai, jeigu to mūsų balso užteks. Bet, jei ne užtektų, tai vis dėlto platesnio visuomenės pareiškimo tuo klausimu nesuorganizuojamas reikėtų laikyti nedovanotiną apsnūdimu.

Konkursas ženkliui pagaminti

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia konkursą Sąjungos nario ženklo projektui pagaminti.

Konkurso sąlygos:

1. Ženklas turi būti tinkamas nešioti prie krūtinės.
2. Jis turi būti sudarytas lietuvių tautiniais bei istoriniais motyvais. Gali būti jungtos ir Sąjungos raidės — ALTS.
3. Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai nežūrint kur jie gyventų.
4. Projekto tinkamumą sprendžia Sąjungos valdyba.
5. Projektas turi būti pristatytas iki 1950 m. gegužės 1 d. adresu: National Lithuanian Society of America, 148 Grand St., Waterbury, Conn. Jis pasirašomas slapivardžiu. Tikroji autoriaus pavardė pridedama atskirame voke.
6. Už du priimtus projektus skiriamos premijos: pirmoji — \$50.00 ir antroji — \$25.00.
7. Priimti projektai lieka Sąjungos nuosavybė.

Dailės Paroda

New Yorke buvusi Lietuvių Paroda netrukus numatoma atidaryti Waterbury, Conn. Vyksta

Minėdami laisvę, kovokim dėl jos!

Taip Lietuvoje gerbė tuos, kurie žuvo dėl jos laisvės.

Daina

Tavo Gimtadieniui

BALYS AUGINAS

O, Tėviške,

Kokioj suplyšusioj sėrmėgoj šiandien vaikštai — ir basa
Žengi vasario gruodu! Tavo kojos kruvinos ---
Nejau ir Tu bename elgeta išvyta iš namų?
Tau rankos pančiai surakintos — tik akyse dar praeties drąsa.
Nėra nė vėliavų, gėlių... — Gimtadienis koks dyvinas! ---
Tik aš — senų vaidilų ainis — pasveikint kanklėmis Tave einu...

O, Lietuva,

Motulių sengalvėlių pasakoj žilų ir Tu žila —
Kaip švento šimtamečio ažuolyno samana.
Ir veidas Tavo — lyg plačių laukų arimai — rūpesčių nuartas ---
Tava stiprybė ir karžygiškos širdies galia,
Ir kruvina kančių taurė pasaulį stebina,
Ir Tau gražiausius himnus gieda bočių ir anūkų kartos ---

Dainoj

Žaliuoji Tu rūta ir diemėdžiu žaliu ir verkiandais berželiais
Ir gegužė raiba apraudū sūnų milžiną —
O Tavo ašarų takais — pilikalnais per šimtmečius išdygo ---

O, Lietuva,

Tai mūs krūtinėj Tavo sodai žydi vėl pavasario žiedais
Ir širdyje nešiojam Laisvės Dainą amžiną —
Su ja ir grįšime linksmi dainuodami namo iš žygio ---

DIPLOMATINĖS KEISTENYBĖS

Dickson Preston CLEVELAND PRESS taip aprašo vieną diplomatinę priemonę Washington:

"Vakar vakare Dean Acheson surengė vakariene Washington, Jūs galėtumėt pagyvoti, kad kalbos apie šaltąjį karą yra tik įsivaizdavimas pykę berūkant.

Kiekvienas, kas buvo kas nors, buvo čia — įskaitant ir Aleksandrą Paniuškiną, kuris stoji darbuotis bufiete prie vakarienės, kaip senas bičiulis. Kaip tik šalia jo, šypsodamasis, buvo Povilas Zadeikis, žilagalvis Lietuvos ministeris, kurio kraštą Sovietų Sąjunga taip entuziastingai prarijo prieš 10 metų. Vėliau Paniuškinas linksmiai plepėjo su Wellington Koo, Kinijos nacionalistų vyriausybės pa-

siuntiniu. O tik užvakar kinietis bandė siekti, kad Rusija būtų tiesiog išspirta iš UN."

VĖL KACETAI?

Britų karinė valdžia išgalvojo naują tremtinių kankinimo būdą — perduoti stovyklas vokiečių administracijai. Visi britų zonos tremtinių DPACC-ai gavo parėdymą iki kovo 31 dienos atleisti visus tarnautojus DP. Įsakyme pasakyta, kad tremtinių stovyklos bus perduotos vokiečių administracijai ir stovyklų komendantams įsakoma į stovyklų administraciją vietoje DP priimti tikiai vokiečius. Taigi, po kovo mėn. 31 d. visi DP, galintieji ir negalintieji emigruoti, bus valdomi vokiečių.

Išlaisvinti iš vokiečių kacetų stovyklos. Tos medžiagos jam ir priverstinių darbų, tremtiniai vėl grąžinami į panašią padėtį.

Propagandos ugnis užkurta

Rinkiminės nuotaišos Didžiojoje Britanijoje

DIRVOS korespondento Anglijoje

Karalius pasirašo

Anglijos karalius yra daugiau tik jungiantis simbolis — be valdžios, be savo valios. O vis dėlto, oficialiai jis lemia visus didžiuosius krašto įvykius. Jis paleido ligšiolinį britų parlamentą, jis paskyrė visuotinius rinkimus krašte vasario 23 dienai, jis kartu pasirašė iškilmingą proklamaciją naujai išrinktam parlamentui susirinkti už 6 dienų po rinkimų — kovo 1 d.

Jo proklamacijos turinys bei visos datos jau buvo žinomos iš anksto. Bet tai nesvarbu. Svarbu, kad vasario 3 d. karalius uždėjo savo parašą ant tokio svarbaus dokumento, kurį jau paruoštą jam atvežė valstybės kancleris lordas Jowitt.

Su karaliaus parašu kancleris atskubėjo į aukštusius rūmus, kur aukšti tarnautojai net dvi valandas mažame rūsi kambaryje šildė mašiną ir viską paruošė antspaudui uždėti. Lordas Jowitt, kaip oficialus didžiojo antspaudu saugotojas, prižiūrėjo antspaudu primušimą, kuris truko apie 20 minučių. Taip vasario 3 d. 6:45 val. vakaro įsi-

galiojo ta svarbioji karaliaus proklamacija.

Džentelmenai be džentelmeniškumo

Karaliaus proklamacija eina savo keliu, o gyvenimas — savo. Taigi ir kovojančios partijos propagandą pradėjo jau žymiai anksčiau. Iš prigimtųjų garbės džentelmenai ėmė karščiau. Pagriežtėjo savitarpinė kritika. Tačiau dėl smarkesnio žodžio, kurį anksčiau būtų palaikę įžaidimu, neužsigauna. Nerašytas šūkis: tepk kitus ko juodžiau, tai pats atrodysi baltesnis. Nekalbėk apie savo gerus norus, o tik apie tai, kad oponentai kraštą stumia į bedugnę.

Rinkiminis futbolas

Dėl pirmavimo grumiasi dvi pagrindinės partijos: netikėtai 1945 m. laimėjusi ir dabar kraštą valdanti socialistų partija prieš Churchillio vadovaujamus konservatorius (torius). Clementso Dawies liberalai tai tik pašalinis veiksnys — į laimėjimą (Perkelta į 6-tą pusl.)

Dar vienas pirštas Maskvai į aki

Prancūzijoje yra sąjunga, į kurią priklauso prancūzai, buvę vokiečių išvežti į Vokietijos kalmėjimus, koncentracijos stovyklas ar priverstinius darbus.

Tokios organizacijos, žinoma, niekas negali pavadinti, kad ji yra naciška — fašistiška, nes ji susideda vien iš tokių, kuriuos naciai persekiojo, kurie prieš juos kovojo.

Ir štai dabar toji organizacija pasiryžo sudaryti ypatingą komisiją, kurios tikslas būtų pateikti į Rusiją ir ten ištirti veikiančias koncentracijos stovyklas...

Sumanymas susilaukė labai didelio pritarimo. Vyriausias to sumanymo kėlėjas yra vienas iš buvusių nacių kankinių, tūlas David Rousset.

Jei jis būtų koks nors iš dešiniųjų, tai bolševikams gal lengviau jį būtų apšaukti fašistu, bet jis kaip tik yra buvęs komunistas, manoma, kad toks pat ir dabar esantis. Tik ne stalinistas. Sako, kad jis esąs pūklus jam bėtojas, geras propagandistas — esą aiškiai juntama, kad iš jo komunistų propagandos mokykla — aukšto išsilavinimo, sunkiai suktamas.

D. Rousset renka visokią medžiagą, tinkamą įrodyti, kad Rusijoje tikrai yra koncentracijos stovyklos. Tos medžiagos jam yra suteikę ir lietuviai, net ir iš Amerikos: kunigas Pikturna

iš Brooklyno ir J. Rimašauskas iš Clevelando.

Esant įrodymams, kad sovietuose yra koncentracijos stovyklos, bolševikai turi tuos įrodymus sugriauti. Jie teisinasi, kad tose stovyklose laikomi tik kriminalistai. Tad D. Rousset ir reikalauja, kad būtų įsteigta komisija aplankyti tas stovyklas ir patikrinti, ar tikrai taip yra, kaip bolševikai sako.

Niekas netiki, kad tokia komisija būtų įleista į Rusiją, bet jeigu Maskva atsisakys ją įleisti, tai jau vien tas bus dar vienas prisipažinimas, kad ji turi ką slėpti nuo pasaulio akių... Bolševikai nori nukreipti pasaulio akis kur kitur. Jie prikiša D. Rousset, kodėl jis nemato, kas dedasi Ispanijoje, Graikijoje ir kitur.

D. Rousset į tai taip atsikerta: — Ateis laikas ir tam. Bet visų pirma turime susirūpinti, kada toki dalykai dedasi "socializmo tėvynėje", kuri pirmoji gi turėtų duoti žmogaus teisių ir laisvės apsaugojimo pavyzdį. Nuo čia reikia pradėti apsisvalymą!

Žinoma, Rousset nepanaikins čekistinės sistemos savo komisijų projektais. Bet vis dėlto tai yra dar kartą dūris Maskvai pirštu tiesiai į aki. O taip pat akį atvirimas daugeliui tu lengvatikių, kurie dar ligi šiol į Maskvą žiūri tik per rausvus akinus.

ŠIOJE ŠALYJE

ANGLIES STREIKAS pasiekė blogiausią tašką. Prezidentas per teismą gavo įsakymą streiką sustabdyti tuo tarpu 10 dienų. Pats angliakasių unijos vadovas J. Lewis įsakė darbininkams grįžti į darbą. Bet angliakasiai nei vieno nei kito įsakymo nepaklausė ir į kasyklas nenuėjo. Tuo metu, kai unijos vadovas liepė eiti dirbti, unijos atstovai važinėjo po kasyklas ir stabdė darbininkus nuo darbo. Kurie darbininkai nenorėjo tų draudimų klausyti ir bandė eiti dirbti, buvo sustabdyti jėga, apmušti ir parvaryti namo.

Darbo stabdytojai pirmąją stabdymo dieną aiškino, kad tą dieną esąs Lewis gimtadienis, tad todėl, esą, reikia švęsti... Šiaip jau aiškinama, kad, jeigu dabar būtų paklausyta įsakymo eiti dirbti, tai nieko nebūtų galima laimėti. Abejojama net, ar Lewis kartais nėra davęs įsakymo per "užpakalines duris" susilaikyti nuo darbo. Kiekvienu atveju čia yra arba Lewis "dvi-guba buhalterija", arba jis jau yra netekęs kontrolės savo unijoje, kadangi oficialus jo įsakymo neklausė...

Lewis dabar sutiko testų derbys su savininkais. Matydamos, kad sunku bus laimėti kitą, jis dabar reikalauja \$ 15.50 algos ir 40 centų pensijų fondui už dieną.

Galimas dalykas, kad šios derbys ilgai neužtruks ir streikas neužilgo baigsis. Anglies at-sargų esą jau tik dviem savaitėm...

TELEFONŲ STREIKAS, valdžios tarpininkui pasiūlius, atidėtas iki vasario 24 dienos. Tikimasi, kad per tą laiką bus sudaryta nauja sutartis.

BULVIŲ KLAUSIMAS šiuo metu atrodo gana tragiškas. Jos gresia visai valdžios programai žemės ūkio srityje. Valdžia palaiko aukštą bulvių kainas, kad ūkininkams apsimokėtų jas auginti. Ukininkai jų priaugino per daug. Valdžios sandėliuose yra apie 40 milijonų bušelių bulvių pertekliaus. Siūloma jas sunaikinti... Tuo tarpu miestuose bulvės brangios. Kad blogiau, kad Kanados bulvės pigesnės ir konkuruoja čia pabrangintas bulves. Tas rodo, kad žemės ūkio kainų palaikymo sistemoje yra spraga. Opozicija kaip tik puola tą sistemą ir padėtis su bulvėmis duoda puolelį geros medžiagos puolimams paremti.

NE WYORKO GYVENTOJAMS

nusibodo vandenį taupyti. Per paskutinę "vandens pasniko" dieną suvartojo vandens daugiau, negu kitomis dienomis suvartoja. Numatomi griežtesni suvaržymai.

STAMFORD, Conn., vienoje ligoninėje pereitą rudenį dukteris nušovė savo tėvą, kadangi jis siūgavo beviltiška vėžio liga ir labai kankinosi. Dabar teismas ją išteisino.

57 KOMUNISTAI dar tebedirba šios šalies Valstybės Departamente, jei tikėtis senatoriaus McCarthy tvirtinimu, kurį jis išdėstė savo laiške, šiomis dienomis įteiktame prezidentui Trumanui.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Editor
Vincas Rastenis

Subscription per year in advance
In the United States ----- \$3.00
In Canada -- \$4.00 Elsewhere -- \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

BROOKLYN, N. Y.

KONCERTAI IR PARENGIMAI

Mūsų kolonija jau beveik pertirštinta įvairiomis pramogomis. Kas šeštadienis, kas mielas sekmadienis... Pažymėkime šiuos:

Naujųjų Metų dieną V. Lisasko vadovaujama Lietuvių Biznierių Radijo Valanda surengė koncertą Clinton salėje, iš kur tą dieną buvo transliuojama ir radijo programa. Vėliau programą atliko Operetės Choras, A. Vasilas, Harmonijos merginų ansamblis ir kt.

Sausio 15 d. gražių ir menišką koncertą surengė Harmonijos merginų ansamblis, vad. muzikės Violetos Prancišienės. Grand Paradise salė buvo perpildyta publikos.

Sausio 29 d. Webster, salėje, New Yorke, vietos savitrašio VIENYBES suruoštas metinis koncertas, kaip pačia programa, taip ir publikos skaičiumi, buvo iki šiol vienas iš geriausių vykusių.

VASARIO 16-OSIOS
MINĖJIMAI

Išvakarėse didžiųjų Lietuvos nepriklausomybės minėjimo iškilmų vasario 18 d. vakare vietos Tautininkų Klubas savo patalpose, 337 Union Ave., rengia šeimynišką minėjimą su vakariene ir prakalbėmis.

Vietos kolonijos lietuvių masinis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas rengiamas sekmadienį, vasario 19 d., Webster salėje. Svetainė bus atidaryta 2:30 val. po pietų. Programa prasidės 3:30 val. po pietų. Kalbės žymūs kalbėtojai: New Yorko miesto

majoras William O'Dwyer, New Jersey valstijos senatorius Hrad, Lietuvos gen. kons. Jonas Budrys, Leokadija Garliauskienė, prel. Jonas Balkūnas, dr. Juozas Pajaujis, Juozas Tysliava ir kiti.

Meninėje programoje dalyvaus stipriausios meno pajėgos: Ipolitas Nauragis, bosas — Lietuvos operos solistas,

Stasys Baranauškas, tenoras — pagarsėjęs Europoje ir Amerikoje.

Prie programos pajavairinimo prisidės pianistas Mrozinskas ir Alekas Bruzinskas.

Tremtinių šokėjų grupė šoks įvairius tautinius šokius.

Dariaus-Girėno posto legionieriai įneš vėliavas ir atliks apeigas.

Po programos bus šokiai grojant Lietuvių Radijo Valandos Adomo Jezavito orkestrui.

Bilietai: \$1.50, rezervuoti \$2.00, į šokius \$1.25.

Rengia New Yorko Lietuvių Tarybos skyrius

PAGERBE

PROF. K. V. BANAITIS

Operetės choras sausio 21 d. Piliečių Klubu salėje surengė bankietę muzikui K. V. Banaitis, kuris atvykęs iš tremties pereiną metų pabaigoje ir moko šį chorą.

Bankietė dalyvavo per 150 svečių ir 50 choro narių. Bankieto metu pasakyta eilė gražių ir kultūrinių kalbų. Pats garbės svečias prof. Banaitis pasakė kalbą apie mūsų tautos muziką ir jos kūrėjus.

Petras Juknys

BROCKTON, MASSACHUSETTS

GYVENIMISKOS PASTABOS

Naujakurių surengtas koncertas iš vienos pusės čia buvo boikotuotas. Ir rodos dėl to, kad ne visi naujakuriai pakankamai arti glaudžiasi prie parapijos. Bet koncerto vakarą publika salėje vis dėlto nesutulpo.

Kai nėra sutarimo, tai ir svarbesni minėjimų arba visai nerengiami, arba rengiami "kas sau"... Štai ir Lietuvos nepriklausomybės šventės proga parapija rengia sau, "Sandara" sau. Jei dar naujakuriai rengtu, tai būtų visa "trejybė". Bet jie, regis, to nedarys.

Senesnieji, net gana susipratę veikėjai, kartais prikiša naujakuriams, kam, girdi, jie nori "Amerikoje Lietuvą įkurti". Sako: "Sutirpsit amerikoniškai me katile ir jūs, kaip mes sutirpome!"

Gal būt... Tegul sau ir su-

tirpsim, bet kam jau taip labai skubėti tirpti? Sūspėsime!

Naujakuriai įvairiai tvarkosi. Yra ir tokių, kurie per trumpą laiką užsidirbo nemažą pinigų, kitas net ir automobilį jau spėjo įsigyti. Vieni to džiaugiasi, kiti pyksta... Sako, kodėl dabar atvažiuojantiems lengviau sekasi, kam jais visi rūpinasi! Kodėl mums reikėjo ilgus metus vargti, kol prasi-mušė!

Gaila, žinoma, kad seniau ilgiau reikėjo vargti, bet nereikia užmiršti, kad dabar atvažiuojantieji jau prieš atvažiuimą arti dešimties metų buvo "plukdyti" ir "murdyti". Tai negailėkit, kad po to vienam-kitam kiek ir greičiau pasiseka atsigauti. Rodos, reikėtų tik džiaugtis, jei tautiečiui kas pasiseka — vis tiek katram, seniai ar neseniai atvažiuojančiam...

Stebėtojas

NEWARK, N. J.

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

Newarke Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas rengiamas šį penktadienį, vasario 17 dieną Sv. Jurgio draugijos salėje.

Kalbėtojai: Prel. Ign. Kelmelis (invokacija), buvęs Lietuvos pasiuntinys Berlyne pulk. K. Skirpa, Kongresmanas Peter W. Rodino, jr., vicekonsulas Vytautas Stasiškas, buvęs New Jersey Atstovų Rūmų narys advokatas Kazys F. Paulius.

Meninėje dalyje dalyvaus: solistė Ona Zubavičienė, deklamatorė Danutė Juravičiūtė, J. Čičausko vadovaujamas Lindeno Lietuvių Choras ir M. Bernoto vadovaujamas Newarko Lietuvių Sv. Cecilijos Choras.

Minėjimo pradžia 7:30 val. vak.

LIEPOS 2 — NEW JERSEY
LIETUVIŲ DIENA

New Jersey Lietuvių Taryba nutarė liepos 2 dieną rengti didelę lietuvių šventę — LIETUVIŲ DIENĄ, kuri įvyks Lindene, Lietuvių Laisvės Parke.

Todėl visos New Jersey lietuvių organizacijos bei parapijos tą dieną nenumatyti kitų parengimų, kad visi šių apylinkių lietuvių galėtų tą dieną susirinkti į vieną vietą ir surengti gerą lietuviškos tautinės pramogos programą.

Shenandoah, Pa.

VASARIO 16-TOSIOS
PAMINĖJIMAS

Vasario 16-tą dieną vietinis laikraštis EVENING HERALD Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėti skiria specialų puslapį. Tarp kitų dalykų bus išspausdintos pereiną metų Višutinio Lietuvių Kongreso New Yorko rezolucijos.

Vasario 19 dieną, sekmadienį, šventės intencija Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje bus iškilmigos pamaldos, kurių metu bus renkamos aukos Lietuvos išlaisvinimo reikalam.

Po pamaldų, 2:00 val., tos pačios parapijos salėje bus specialioji programa su prakalbomis ir dainomis bei deklamacijomis.

GENEROLO MARSHALLO
PAGERBTUVĖSE

Vasario 9 d. Book Cadillac viešbutyje buvo pagerbtas naujasis Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas George C. Marshall. Čia jo garbei buvo suruošti iškilmingi pietūs apie 6:30 vak. Bankietė dalyvavo apie 700 Raudonojo Kryžiaus vedėjų, darbininkų ir garbės svečių.

Generolui įėjus visi sustojome ir, pirmininkui jį perstačius, sugiedojom Amerikos himną prieš Amerikos vėliavą, kuri dirbtinai

būdu plevėsavo. Salėje buvo didžiulė tyla, jautėsi iškilminga nuotaika. Prie mūšų stalo, be kitų svečių, buvo ir vienas jūrų kapitonas.

Generolas nedarė tokio įspūdžio, kokio tikėjome. Jis dėvėjo paprastą tamsų kostiumą, kalbėjo laisvai ir paprastai. Kalbėdamas apie Raud. Kryžiaus darbininkų mobilizaciją, jis pastebėjo, kad jis esąs negarbingai iš kariuomenės demobilizavėsis.

Jautriai kalbėjo apie Raudonojo Kryžiaus reikalus ir talką, kad, girdi, per paskutines tris

dienas toji organizacija yra padėjęs \$500,000 nukentėjusiems nuo Mississippi potvynių. Dar priminė, kad Raud. Kryžius atlieka labai didelį darbą rezervuodamas kraują. Ateityje dėl kraujo nubėgimo ar kitokio kraujo trūkumo žmonių mirtinumas turės sumažėti.

Nors gen. Marshall jau civilis žmogus, bet jis veikia tikrai panašiai į kariškį. Jis atlančias tris miestus per dieną. Girdi, ką gi veiksiu visą dieną viename mieste. Reikia skubėti ir ne tiek jums žinių atnešti, kiek iš jūsų jų pasirinkti.

MALUNAS LABIAUSIAI
PATIKIO

Praėjusį šeštadienį įvykusiame International Instituto metiniame balijau, įvairių tautų šokiuose, lietuvių "Malūnas" buvo pripažintas geriausiu. Žmonės pradėjo ploti dar tebesokant ir griausmingai plojo jam pasibaigus. Pranešėjas irgi gražiai paminėjo. Antrasis lietuvių šokis "Žiugeliai" žiūrovų nepagavo.

Po lietuvių geriausiai šoko skotų vaikučiai, šokdami apie sukrūžiuotus kardus, ir armėnas. Pastarasis, neseniai čia atvykęs, šoko solo labai miksiai, sušilaukdamas smarkių plojimų.

Apskritai, visos programos šimt negalima skirti prie įdomių.

Michigan valstybės gubernatorius Williams vadovavo didžiausiam maršui ir vėliau šoko su tautiškai pasipuošusiomis programos dalyvėmis.

Iš lietuvių dalyvavo apie 30 žmonių. Jų 12 buvo šokėjai.

Marija Sims

DAINŲ IR LITERATŪROS VAKARAS

Lietuvių Dailės Paroda, atlikusi savo užduotį New Yorke, jau keliauja į lietuvių kolonijas. Pirmasis jos pasirodymas numatomas Waterbury, Conn. Jau daug anksčiau čia buvo susidariusi komitetas parodai remti. Dabar tas pats komitetas, papildytas dar vietos kultūrininkais, ruošia didelį meno vakarą Waterbury, 48 Green St., Lietuvių Nepriegulmingo Politikos Klubu svetainėje, vasario 26 dieną.

Komitetas, norėdamas, kad vakaras turėtų kiek galima didesnės vertės, pakvietė dalyvauti ko geriausias jėgas. Dalyvaus Vincė Jonuškaitė, buv. Kauno operos solistė, ir solistas J. Mačiulis. Literatūrinėje dalyje dalyvaus aktorius Henrikas Kacinskis, poetai Bernardas Brazdionis ir Antanas Gustaitis. Tokios programos Waterburio

ir bendrai Connecticut lietuvių dar nėra matę.

Vincė Jonuškaitė Waterbury pasirodys pirmą kartą ir jos čia laukiama su dideliu susidomėjimu.

Bus reta proga išgirsti ir kitus lietuvių dainos ir žodžio meno kūrėjus.

Laukiama atvykstant iš greitųjų kolonijų — New Britaino, New Haveno, Hartfordo, Bridgeporto ir kitų.

M. J.

BALTIMORE MD.

ATITAIŠYMAS

Po straipsniu "ISKILMĖS", kuriame buvo aprašyti J. Augaitės ir G. Leonienės koncerto įspūdžiai, parašas turėjo būti Juozas Šliburis, bet Jonas Šliburis. Už tą klaidą atsiprašome.

LOS ANGELES, CALIFORNIA

DIDELĖS LIETUVIŲ SVEN-TĖS — vasario 16 ir kovo 5.

Nedidelė Los Angeles lietuvių kolonija sparčiai rengiasi dviejoms didelėms lietuvių šventėms, kurių pirmoji — Vasario 16-tosios minėjimas, o antroji — lietuvių Sv. Kazimiero parapijos šventė kovo 5 dieną.

Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 18 dieną Los Angeles Patriotic Hall salėje. Minėjime dalyvaus ir kalbas pasakys dr. Dean E. McHenry — politinių mokslų profesorius UCLA, dr. Malleone W. Graham — politinių mokslų profesorius ir dr. Norem — buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių pasiuntinys Lietuvoje.

Iš lietuvių pusės kalbės dr. J. Bielskis — Lietuvos Garbės Konsulas Los Angeles, V. Trumpa — žurnalistas ir St. Paltus — advokatas.

Mėhinėje programoje dalyvaus Sv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muziko Škridulio, tautinių šokių grupė, vadovaujama Zaikienės, solistė Bartush-Swaggart ir Kauno ope-

ros solistas Baltrušaitis, kuris čia neseniai apsigyveno.

Įėjimas į šį parengimą bus laisvas — be jokio įžangmo-kėsčio. Pačiame parengime bus kviečiama aukoti Lietuvos laisvinimo reikalui.

Vasario 19 d. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Vasario 16-tos minėjimo proga bus iškilmigos pamaldos.

Šį minėjimą rengia ALT Los Angeles skyrius. Jo pastangas remia visos organizacijos. Laukiama, kad minėjime dalyvaus ir vietinės spaudos atstovai.

Antroji didelė šventė, kuriai taip pat jau dabar rengiamasi, tai kovo 5 d. įvyksiančioji lietuvių Sv. Kazimiero parapijos šventė. Nor ji dar toliau, bet kai kas apie jos programą galima pasakyti jau dabar. Meninėje programoje dalyvaus solistė Korsak, taip pat solistas Baltrušaitis, o po jų ir parapijos choras.

Taip pat bus gausi loterija ir bankietės. Šventė rengiama pavatavojama Los Angeles užpildys tą spragą.

Visas pelnas bus skiriamas

CHICAGO, ILL.

MINĖJIMO BELAUKIANT

Chicago DAILY TRIBUNE paskelbė, kad senatorius Scott Lucas pasakys svarbią kalbą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 32 m. sukakties minėjime sekmadienį, vasario 19 d., 14 val. Amalgamated centro salėje, 333 S. Ashland Ave. Iauk-raštis priduria, kad šis susirinkimas įvyksta 3 dienas po tos dienos, kurią 1918 metais Lietuva deklaravo savo nepriklausomybę nuo Rusijos.

Šiame minėjime, kaip skelbiama lietuviškoje spaudoje, dalyvaus ir kalbės vienas iš Lietuvos Nepriklausomybės Akto dalyvių prof. Mykolas Biržiška, o meninę programą atliks solistas A. Brazis ir kiti menininkai.

Chicago Lietuvių Taryba, šių

iškilmų organizatorė, ragina Chicago lietuvius šiame minėjime gausiai dalyvauti ir sutvirtinti pasiryžimą kovoti ir laimėti. Ir suprantama — tokiais progomis turi būti pademonstruotas mūsų vieningumas Lietuvos laisvinimo byloje. Tad ir truputį nesmagiai nuteikia, kai parapijų rotatoriniuose "skelbėjuose" randi pranešimą, kad Vasario 16 d. vadinamose Tremtinių Namuose įvyks Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas "su įdomia programa", į kurį "visi kviečiami dalyvauti". Ir visa tai vyksta po to, kai Chicago Lietuvių Taryba prieš kelias savaites paskelbė apie jos organizuojamą šios didžios dienos minėjimą.

Ar šitoks barstymasis patar nauja tikslui? J. R.

LIETUVIŠKAS ŽODIS
CHICAGO RADIO BANGOMIS

Platų barą gimtojo žodžio ir tautinės dainos bei muikos skleidimo srityje yra užėmęs MARGUTIS, prieš eilę metų suorganizavęs nuolatinę lietuvių radijo programą WHFC stoties bangomis. Žinios apie pasaulio ir vidaus įvykius, pranešimai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą, pasakaitos, lietuviškoji muzika ir daina teikiama radijo klausytojams 8 kartus per savaitę. Radijo programa pamarginta komerciniais skelbimais, kurie JAV radijo gyvavimui sudaro medžiaginį pagrindą.

MARGUCIO lietuvių radijo programos įsteigėjui komp. A. Vanagaičiui mirus, vadovavimo darbą tęsia L. Vanagaitienė, pagrindinių tautininkų Kazio Deveikio ir Vlado Vijeikio padėdama. Asmeninė radijo programa tvarkytojų sudėtis labai gražiai susiejo ankstyvesnius ir vėlyvesnius lietuvių ateivius. Tas atsispindi ir pačioje programoje, siekiančioje rasti "aukso vidurį", visus radijo klausytojus jungiantį į vieną lietuvišką šeimą.

Be MARGUCIO, radijo klausytojai Chicagoje girdi dar visą eilę radijo valandėlių, kurių turinys vyrauja kelių ar kurios vienos firmos reklaminiai pranešimai, įpinti į žinių, lietuviškosios muzikos ar dainos grandį. Tai — kiekvieną rytą girdima lietuvių šeiminių radijo valandėlė, sekmadieniais J. F. Budriko duodama programa, šeštadieniais J. F. Eudeikio pranešimai ir kt.

Visa tai, daugiau ar mažiau, patarnauja lietuvių kalbos gajumui palaikyti ir tautinei samonei stiprinti. Tektų tik pagedauti, kad lietuviškosios radijo naujosios bažnyčios statymo fondui. Šiam reikalui jau su-kelta nemažai pinigų, bet dar trūksta apie \$10,000, kurie turi būti sukelti arba grynais pinigais arba pasidėdėjimais.

Dabar platinami loterijos bilietai, kurie buvo išsiuntinti kiekvienam į namus. Pirkdami bent po vieną bilietą loterijai, o jis kainuoja vos 10 centų, duosime savo centą tam dideliame tikslui jau šiandien. O kas duoda šiandien — duoda dvigubai.

Šitos dvi didelės — viena grynai tautinė, kita daugiau religinė — šventės apvainikuos Los Angeles lietuvių kolonijos šios žiemos (be sniego — gaila) sezono parengimus, kurių reikia pasakyti, buvo nemažai ir gana įvairių. Beveik kiekvieną šeštadienį ar sekmadienį tai viena, tai kita draugija turėjo savo vakarus — parengimus.

Tenka apgailestauti muziko Kučiūno iš Los Angeles išvykimą. Jis, čia nesuradęs galimybių tinkamai įsikurti, išvyko Chicago. Tai buvo stipri pagėga muzikos meno srityje. Tikėsimės, kad solisto Baltrušaičio apsigyvenimas Los Angeles užpildys tą spragą.

V. Bakūnas

programos vis tobulėtų turiniu ir forma. Jos dar daugiau tarnautų lietuvių reikalui, jei ir toliau grynintų lietuvių kalbą nuo negražių svetimybų. Juk galima puikiai išsiversti be žodžių: vachtuot, rakandai, autobahnas, fletas, rokuoti, smertis, šliūbas, dubeltavas, arba be tokių išsireiškimų, kaip "gyveno po adresu", "parsiduoda dviejų pusių forniciora" ir tt. Visa tai nugirsta tik vienos dienos programų (ir tai tik dalies) pasiklausius.

Be to, skelbiant adresus, ar nebūtų tikslingiau namų ir telefonų numerius lietuviškuose pranešimuose tarti lietuviškai ar bent jau pakartoti lietuviškai psų forniciora" ir tt. Visa tai nugirsta tik vienos dienos programų (ir tai tik dalies) pasiklausius.

Miela girdėti gryną gimtąją kalbą, kaip lygiai miela girdint nedarkomą anglų arba kurią kitą svetimą kalbą.

J. P.

NAUJAUSI LEIDINIAI

Neseniai iš spaudos išėjo šios knygos:

S. Zobarskas,

Mėnesienos sėja

Apsakos. Ilustravo dail. D. Tarabildienė. 72 psl. Kaina \$1.00.

Runcė Dandierinas,

Šilkai ir vilkai

Dainos vietinės ir sovietinės. Ilustravo dail. P. Osmolskis. 64 psl. Kaina \$1.00.

Metrašitis

Red. T. Dr. L. Andriekus, O.F.M. Ilustravo dail. Vl. Vijeikis. Didelio formato 222 psl. Kaina \$2.50.

V. Jonikas

Pakeleiviai

Lyrika. Ilustravo dail. J. Dobkevičiūtė-Paukštienė. 111 psl. Kaina \$1.00.

L. Dovydenas

Žmonės ant vieškelio

DP gyvenimo literatūriniai vaizdai. Ilustruota. 190 psl. Kaina \$1.20.

VI. Slaitas

Žmogūškosios psalmės

Poezija 112 psl. Kaina \$1.00.

P. Tarulis

Žirgeliai padebesiais

Apsakos. 148 psl. Kaina \$1.20. Užsakyti, siunčiant banknotus, money order ar čekius, išrašytus tik šiuo adresu:

GABIJA

412 Bedford Ave.

Brooklyn 11, N. Y.

KAS ir KUR

- Iš Lietuvos praneša, kad A. Vienuolio globojama Vyskupo Baranausko klėtelė Anykščiuose paversta daugiau negu revoliuciniu muziejum.
- Liudas Jaronis, gyvenęs Pietų Australijoje, per "Australijos Lietuvis" redakciją jau pirkė 100 lietuviškų knygų. Esą ir daugiau tokių lietuvių, kurie pirkė po 50-70 knygų.
- Dail. A. Šepelio darbų parodos atidaryme Toronto dalyvavo daug Kanados rinktinės visuomenės, pvz. miesto burmistras, parlamento atstovai ir kt. Paroda suruošė Federation of Canada Artists.
- Komunistai giriasi, kad jie Kiprui Petrauskui davę profesoriaus titulą. Jie tokius titulus bedalindami jau ne vieną pakorė.
- Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos Pirmios nutarimu K. Palčiauskas paskirtas vyriausiu lietuvių skautų vadu Jungtinės Amerikos Valstybėse.
- Dr. A. Trimakas, dėstęs Erie, Pa., College, persikėlė į Seton College Newark, N. J. Čia jis dėsto ekonominius mokslus.
- Australija, kur dabar įsikūrė apie 5,000 lietuvių tremtinių, dabar turi 8 milijonus gyven-tojų.
- Dailininkas A. Rūkštelė, kaip praneša "Mūsų Pastogė", dalyvavo penkiose Australijoje rengtose dailininkų parodose ir susilaukė gerų įvertinimų.
- Lietuvos konsulas Chicagoje P. Daužvardis pakviestas dalyvauti Round Table Discussion tarptautiniais klausimais. Diskusijos įvyks vasario 15 d.
- Chicagoje susiorganizavo nauja SLA kuopa, kurią sudaro vieni tremtiniai.
- Sausio mėn. į JAV iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos atvyko tik 3,000 tremtinių. Plane buvo numatyta, kad tą mėnesį atvyks iki 12,000 tremtinių. Toks sumažėjimas aiškinamas tuo, kad dabar renkami ūkininkai ir tas parinkimas trukdo emigracijos spartą.
- Vasario 12 dieną Amerikoje buvo minima Tado Kosciuškos diena. Jis yra čia minimas, kaip Amerikos Revoliucinio Karo generolas. Tai buvo karas už Amerikos nepriklausomybę.
- Šia proga Massachusetts Law Society Journal įdėjo adv. A. O. Šalnos straipsnį apie Kosciuškos testamentą, kuris yra vienas iš jo lietuviškos kilmės įrodymų.
- Kunigų Vienybė prašo pas juos registruotis visus į JAV iš tremties atvykusius kunigus. Registruojantis pranešti, kada įvertintas į kunigus, kokias kalbas moka ir tt.
- Jurgis Kastytis Gliauda parengė eilėraščių rinkinį: Ave America! Tai poeto imigranto įspūdžiai Amerikos žemėje. Rinkinį iliustravo dailininkas Vladas Vijeikis. Knyga išeina artimoje ateityje.
- Iš Chicagos praneša, kad greit išeis dr. Margerio parašyta knyga "Šliuptarniai".
- Rašytoja Augustaitytė -Vaičiūnienė iš Vokietijos atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje.
- Rašytojas Jurgis Savickis, gyvenęs pietų Prancūzijoje, parašė įdomų romaną "Dega žemė".
- Prof. Zenonas Ivinskis, istorikas, šiuo metu gyvena Romoje ir Vatikano bibliotekose ieško žinių apie senąją Lietuvą. Radęs įdomių žinių apie Barbarą Žagarietę, kuri šiaurės Lietuvoje laikoma šventąja.
- Pranešama, kad Lietuvoje mirė žinomas aktorius Chadaravičius.

Lenkijos sovietizacija

Rokossovskis - Varšuvos graborius. — Jojo pirmi žingsniai Lignicoje. — Kunigai - "pilotai sutanoje". — Orginformas - kovai su Eklezija. — Prokurorų įsipareigojimai ir pažadai. — 8 mėn. kursantai - advokatai bei teisėjai. — Nekomunistams Akademijos durys uždaros. — Komunistinių knygų pavtynis. — Mūrininkai dirba ir speigams siauciant. — Už ką areštuoja lenkų "BEZPIEKA"

Rašo J. Vilutis

(Tęsinys iš pereinamo numerio)

Demokratijoje teismai yra nepriklausomi ir būdi piliečių teisių sąrgyboje. Kas kita yra Sovietijoje — ten teismai akli valdžios, policijos įrankiai. Lenkų teisingumo ministeris Sviatkovski paskelbė, kad teismai neprivalo tarnauti bešališkai teisingumui, bet politiniams tikslams ir klasių kovai, remiantis sovietų pavyzdžiais...

Ivairiuose kursuose būsimi teisėjai mokomi kompartijos šūkių, o ypačiai įpareigojami prokurorai, kurių kompetencija praplesta iki tarytojo pareigų. Gdansk ke susirinkę prokurorai priėmė būdingą rezoliuciją, būtent:

- 1) pakelti budrumą kovoj su diversija, sabotazu ir kenkėjais;
- 2) kovingai pakelti klasinį prokurorų darbo stilių;
- 3) nuolat gilinti ideologinę prokuroro sąmonę;
- 4) savo darbe vadovautis iš-

imtinai kompartijos Centro Komiteto duomenimis ir... dėti visas pastangas darbo disciplinai pakelti ir jos išdavoms padidinti kiekybiškai bei kokybiškai;

5) įvykdyti kriminalinės politikos analizę su tikslu — išnaukinti nusikaltimus ir pagaliau pasižada pakelti savo darbo lygį ir tikslą.

Ši rezoliucija ryškiai pabrėžia esminius politinius tikslus, kuriems turi tarnauti režimo teismai. Jųgi gi pasižadėjimas "padauginti darbo išdavus" prasidės tiesiog papildant kalėjimus naujais ir tarytojo pareigų. Gdansk ke susirinkę prokurorai priėmė būdingą rezoliuciją, būtent:

... Džiaukis, proletare, Stalino teismai sugebės pripažinti tavę kaltu ir lengvai nusiųs ten, iš kur niekas negrįžta...

* *

Iš kur Lenkijoje skelbiami tokie dideli skaičiai žmonių su akademiniu išsilavinimu? Iš kur tie rekordiniai skaičiai profesorų, agronomų, teisėjų, prokurorų ir matininkų?..

Juk didelis lenkų inteligentijos nuosimtis žuvo karo metu, gi normalus universitetinių studijų laikas trunka 4 metus.

Tą mįslę atspėja neseniai iš Paryžiaus gautas laiškas, rašytas žymaus lenkų teisininko. Jis rašo: "Pagaliau atidengiau teisininkų žaibo produkcijos paslaptį biurotinėje Lenkijoje. Neseniai Paryžiūn atvykusioji valdininkų ekipaž sustikau su tūlu asmeniu, kuris prieš karą buvo statybos firmoje kontrolieriaus padėjėju. Tada jis neturėjęs brandos atestato, o dabar prisistatė teisininku — teisėju. Iš pradžių maniau, kad tai paprasta mistifikacija, bet patyrinėjus paaiškėjo, kad jo dokumentai visai tvarkoje.

Ir kas pasirodė? Mano pažįstamas, neturėdamas bendrojo išsilavinimo, kaip ir šimtai tūkstančiai kitų, yra baigęs 8 mėnesių "teisėjų ir prokurorų kursų".

Panašų naminio paruošimo teisėjų Lenkijoje yra per 1,000. Jie visi be išimties yra drausmingi komunistai. Lengva įsivaizduoti panašių valdininkų darbą, kurie per 8 mėnesius išėjo visą teisės mokslą, dar gi apraūtą Markso - Lenino doktrinos studijomis, vietoj pirmųjų 12 metų studijų".

Stalino įstatymas trumpas: ko daugiausia aukų, o kaltės įrodymas nesvarbu. Ir liejasi nekaltas kraujas... ir džiaugiasi nauji teisėjai bei prokurorai, galėdami lengvai padidinti savo darbo našumą sveltiniu krauju.

* *

Londonė gauta žinių, kad akademinės organizacijos Lenkijoje iškelia "numerus nullus" reikalavimą visiems tiems, kurie neįsirašė į bet kurią režimui palankią organizaciją. Tai yra viena dalelė bendros veiklos, siekiančios akademijas paversti komunistinės šviesuomenės peryklomis.

Studentų organizacijų Federacija, vadovaujama komjaunuolio, priėmė nutarimą, reikalaujantį paastrinti klasinę kovą tarp studentų ir pabrėžiančią, kad valdžia neleisti studijuoti asmenims, kurie "svetimi pažangai".

Sovietinė literatūra užplūdo Lenkiją. Pastaraisiais metais padaryta per 3,000 vertimų iš sovietinių knygų. Tiražas arti 5 milijonų egzempliorių. "Knyga ir mokslas" leidykla giriasi praėjusiais metais išleidusi tarp 16 ml. įvairių knygų, daugiausia politinio turinio.

Šitame gausiame derliuje pirmąją vietą užima, kaip ir dera, sovietų biblija — istorija VKPB — 1,150,000 egz. ir keletas tomy Lenino bei Stalino veikų — po 2,500 egz. kiekvienas.

Trumpa Stalino biografija irgi siekia 250,000 egz. Ši leidykla leidžia dar t.v. "Mažąją marksizmo-leninizmo biblioteką" po 50,000 kiekvienos brošiūros. Vertimai iš propagandinio pobūdžio sovietinės literatūros dažnai siekia po 200,000 egz.

Kita leidykla "Wspolpraca" per 14 knygų skleidžia rusų kalba knygas, kurios žymiai pigesnės už lenkiškas.

SLAPTINGOS MOKYKLOS MASKVOJE

Prieš pusantų metų Maskvoje atsidarė 14 naujų slaptų specialiųjų mokyklų, kuriose ruošiami Vakarų valstybių administratoriai. Kiekviena mokykla atitinka kurį nors Vakarų kraštą ir praeinamas kursas yra labai skirtingas. Tos mokyklos turi ir savo atskirus pavadinimus: "Togliatti" institutas — ruošia specialistus Italijai, "Reimann" institutas — ruošia specialistus Vakarų Vokietijai, kiti — Prancūzijai, Anglijai, Amerikai ir tt. Pirmieji studentai baigs tas mokyklas po dvejų metų.

"BAMBINO, KO VERKI?..."

Tokių užrašų Leipcege vienas cirkas iškabinėjo reklaminius plakatus. Kas čia nuostabus? Tačiau sovietinėje Vokietijos zonoje ne tik cirkas pasidarė garsus, bet ir liaudies milicija turėjo pakankamai darbo.

Mat, vos tik iškabinėjo skel-

LIETUVIO atstovas Amerikoje — St. Nasvytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Prenumerata mėnesiui 50c.

Tie skaičiai tačiau nieko nesako, kad ši literatūra lenkų būtų mėgiama ir skaitoma — kompartijos nariai ir valdininkai yra visai patenkinti.

Taip nuodijama žmonių dvasia raudonųjų pavergtuose kraštuose.

* *

Mūrininkams Lenkijoje nėra poilsio nei per didžiausius šalčius. Ten lenktyniaujama statyboje per ištisus metus. Vykdoma propaganda nepertraukti žiemos darbų statyboje. Visi tie, kurie vengia dirbti, apšaukiami sabotazininkais. Mūrininkus priverčia tęsti darbą per didžiausią špeigą. Taip įsakė ministrų tarybos ekonominis komitetas savo gruodžio 10 d. posėdyje. Ten pat paskelbta eilė parėdymų, verčiančių darbininką stengtis daugiau dirbti atvirame ore žiemos metu, nuo gruodžio iki kovo mėnesio pabaigos.

Sovietų "rojuje" poilsui nėra laiko. Ten tėra tik darbas ir darbas iki galutinio išsėmimo, ten lenktynės su mirtimi...

* *

Per pastaruosius du mėnesius arešto banga žymiai padidėjo. Policija siaučia miestuose ir kaimuose. Areštuojami ne tik laisvos profesijos žmonės, bet ir paprasti darbininkai bei ūkininkai, valdininkai bei mokytojai. Kunigai daugiausia areštuojami dėl savo populiarumo tarp kaimiečių ir miestėnų. Lenkijoje žmonės tariaisi su kunigais ne tik religiniais klausimais, bet ieško patarimo politiniuose, socialiniuose klausimuose. Bolševikas nepakenčia, kad kunigai galėtų visuomenei vadovauti, todėl ir areštuoja dvasiškius bei vienuoles, kaltindami juos skleidžiant stebuklų garsinimą, rengiant maldininkų keliones, kritikuojant režimą.

"Bezpieka" (lenkų slaptoji policija) jau liovėsi kaltinus dvasišką laikant ginklus ar prieš komunistinę literatūrą. Tas kaltinimas jau paseno. Dabar prikišama priešvalstybiniai išsireikimai bei plepalų skleidimas. Ši kategorija labai gausi. Ypač tarp buvusių krašto armijos narių. Plepalais aptariama kalbos apie Vakarų demokratijas, ypač Ameriką, Marshallo planą ir "Amerikos balso" valandėles. Už tai baudžiama nuo kelių mėnesių ir keliolikos metų kalėjimo arba priverstinio darbo stovykla.

Antrąją areštų grupę sudaro taip vad. sabotazai ir ūkinis kenkimas. Į ją patenka dažniausiai fabriky ir kasyklų darbininkai, o taip pat ir pirkliai, pramonininkai, valstybės bei savivaldybės valdininkai, kuriems lengviau pasprukti nuo įtarimų,

torijų", kurie prirašė: "nes gyvenų rytų zonoje..." Po to ištisas dienas ir naktis skelbimus turėjo saugoti liaudies milicija. Bet ir tai, vos tik milicininkas nusisuka, tuoj ir atsiranda užrašas.

KAM VISA TAI?

Sovietų Sąjunga per savo komunistų partijas visuose pasaulio kraštuose prityrusiais metodais varo komunistinę propagandą ir ruošia dirvą visiškam krašto suproletarinimui. Bet, kaip praktika parodė, komunistų partijos paruošia sėkmingai komunistizmui dirvą ten, kur kraštai yra tamsūs, ūkinis ir kultūrinis lygis yra žemas. Aukštos kultūros kraštuose komunistiniai propagandistai vietoje masės prikrauti, kas atbaido. Pavyzdžių turime vakarų Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitur. Dabar naujieji "mokslininkai" šią spragą turės užkūsti. Vakarai gali būti ramūs iki šies pirmoji specialisto laida. Tada prasidės darbas — greičiausiai, žygis į Vakarus.

Kas.

dalyvaujant "politikoj", tačiau daugeliu atžvilgiu jie vis dėlto "nepatogūs" esančiam režimui, todėl jie vadinami ūkiškais kenkėjais arba sabotazininkais. Taip naikinama prieškarinė šviesuomenė, privatus pirkliai, amatininkai ir senesnioji visuomenė, kuri įtariama neturinti komunistinių įsitikinimų.

Sulikvidavus šios kategorijos žmones, įvedami nauji, marksistiškai nusiteikę kadrai.

Kartais į šią kategoriją įtraukiamas paprastas išnaudojimas arba apsilėidimas, bet dažniausiai "ūkinis kenkimas" — tai "bezpiekos" išmisas, kad lengviau apkaltnus ir areštavus sau nepatogius žmones.

Į trečiąją grupę patenka asmenys už konspiraciją. Už gelžinės uždangos naikinama kiekviena sava nuomonė ir dėl jos grūdama į požemius. Įtartieji bėga į miškus ir ten prisijungia prie dar tebesislapstančių krašto armijos likučių.

Sovietų valstybėje visas paženklinama politiniu ir partiniu atspalviu. Net gi kova su pokarais banditais ir vagimis apibūdinama kaip kova su priešvalstybine konspiracija.

Prie trečios grupės priskiriamai taip pat dalyviai nelegalių susirinkimų, grupių, sambūrių ir organizacijų, kurių sovietų valdžia nepripažįsta, pvz. kultūrinių, visuomeninių, religinių ir jaunimo politinių. Gruodžio m. įvykdyti mokyklinio jaunimo areštai Bydgoszečiuje, Gdanske, Katowicuose. Be skirtingo areštuojami Marijos socialistai, Tautinės jaunimo sąjungos nariai bei sportininkai. Visos tos organizacijos yra nelegalios ir, kaip grėsiandios režimui, turinčios būti likviduotos.

Norėdama labiau įbauginti žmones ir tardamasi susekus konspiracijos siūlus. "Bezpieka" dažnai vykdo masinius areštus ir tardymus. Po tokio teroro daugelį paleidžia visai įgrasius, kad "atkritusias" aukas antrą kartą lengviau sučiuptų ir sunaikintų.

Liejasi nekaltas kraujas tikrųjų tėvynės mylėtojų, tik tiek tenusikaltusių, kad nepardavė savo sąžinės ir nenori garbinti raudonųjų stabų.

Naujas žodynas

V. Pėteraičio

"Mažasis lietuviškai - angliškasis žodynas"

(su tartimi), naujai išleistas, apimantis virš 12,000 žodžių, įristas ketiais drobės viršeliais, 418 psl., gaunamas šiuo adresu: Gabija, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Kaina \$2.00.

AR JAU TURITE

KNYGA

"PAKELIUI Į MIRTĮ"

?

?

?

Jos kaina tik - - - - -

\$

1

Tai yra knyga, kurią įdomu ir verta paskaityti. Ją galite greit gauti, jei parašysite užsakymą su aiškiu savo adresu ir, pridėję prie jo vieną dolerį, išsiųsime jį šiuo adresu:

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 8, Ohio

KELIONĖ PER NACIŲ KALEJIMUS, PASBAIGUSI IŠLAISVINIMU

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINČAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

TA PROGA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ dabartinio metu nėra toks dalykas, apie kurį lietuviui gana būtų prisiminti tik kartą per metus, apie Vasario 16-tą dieną, ir paskui atidėti jį į šalį ligi kitų metų vasario mėnesio.

Tai yra reikalas, kuris dabar privalo nuolatos rūpėti ir rūpi daugumai lietuvių, be skirtumo, kur jie gyvena ir kokių kraštų jie yra piliečiai.

Vasario 16-toji, arba apie tą laiką rengiami nepriklausomybės metinių paminėjimai, yra tik ypatinga proga apie tai daugiau pagalvoti, išsikalbėti ir daugiau Lietuvai turimų jausmų parodyti.

Šita proga, be abejo, bus ir vėl parašyta ir ypač pasakyta daug skambių žodžių, nuskambės daug šūkių apie nenulistamą kovą dėl Lietuvos laisvės. Gražūs žodžiai energingai pasakytos kalbos, be abejo, gaivina ir kelia nuotaiką, stiprina ir tikėjimą, bet nepatvariai. Kiekvienas labai greit susiduria su tikrove, dar taip tolima nuo skambių žodžių ir tada tie žodžiai pradeda atrodyti neturį prasmės, o gal net neturį ir nuosirdumo...

Puikiai suprantame, kad ne Vasario 16-tosios prakalbomis ir minėjimais Lietuvos laisvė bus atstatyta. Ir ne vien vizitais pas aukštuosius valdininkus.

Lietuvos išsilausvimo viltis yra tik pasaulinių įvykių eigos logikoje. O ta logika neabejotinai rodo, jog šitaip, kaip dabar pasaulyje yra, negalės pasilikti. Negalės net labai ilgai pasilikti!

Yra visiškai aišku, kad pasaulyje dar turės įvykti didelių permainingų. Ir jų neteks laukti nei šimtus, nei dešimtis metų.

Tos permainos gali atnešti Lietuvai laisvę, jei ir ne visai tuo pačiu, tai bent panašiu būdu, kaip jos atnešė ją prieš 32-jus metus.

Bet tos permainos gali ir nieko gero Lietuvai neatnešti. Lietuva gali joms būti tik dar kartą sumalta, sumindžiota ir... užmiršta.

Štai dėl ko lietuviai neprivalo tylėti. Mūsų balsas šiandien gali atrodyti neįtakingas, nereikšmingas, negalintis nieko nei pakreipti, nei fiulentti. Bet vieną reikšmę jis tikrai turi: jis neleidžia Lietuvos užmiršti. O tai ir yra vienas iš svarbiausių dalykų.

Šiomet Vasario 16-tosios proga vėl ypatingą dėmesį atkreipti į tai, kas dedasi pasaulyje. Jau niekam nebėra abejonių, kad pasaulis yra pasiskirstęs į dvi priešingas dalis. Vienoje pusėje mūsų tėvynės pavergimas, kitoje — laisvės viltis.

Ir vienoje ir kitoje pusėje vyksta labai būdingi teismai dėl šnipinėjimo. Iš abiejų pusių sklinda kaltinimai už... taikos griovimą ir karo kurstymą. Ir abiejose pusėse vyksta didelis ginklavinimas bei ligi šiol pasaulio istorijoje nematyto masto kariniai pasiruošimai. Kai toki dalykai dedasi, tai ne tik pacifistinė propaganda, bet net ir baimė nesulaikys pasaulio nuo dar vieno didžiulio sukrėtimo.

Ir tada paaiškės, kas laimi: vergija ar laisvė. Mes tikime, ir turime nemaža pamato taip tikėti, kad laimėtoja bus laisvė.

Ta proga šalia skambių pareiškimų, šalia pasižadėjimų ir priesaikų, tinka pagalvoti, ką iš tikrųjų mes galime padaryti, kad apčiuopiamai prisidėtume prie laisvės grąžinimo Lietuvai.

Atrodo, kad šalia visų kitų darbų, kurie ligi šiol buvo daromi, arba bent stengiamasi daryti, reikia ypač susirūpinti dar viena sritimi — plačiau įeiti į didžiąją spaudą su informacija apie Lietuvą ir jos bylą.

Tam reikia daug pinigų ir ne tik pinigų: tam reikia specialių gabumų žmonių, kurie pasižvestų tokią darbui.

Mes jau esame pastebėję, kad Amerikos Lietuvių Taryba nepajėgė ligi šiol pakankamai aktyviai pasirūpinti visa eile tokių reikalų, kurie, mūsų nuomone, priklauso jos darbų programai. Tie reikalai yra lengvesni, negu glesnis įsiskverbimas į didžiąją spaudą. Todėl atrodo, kad Tarybai reikia paieškoti naujos talkos, naujų idėjų šioje srityje ir šios Vasario 16-tosios proga apgalvoti bei pradėti vykdyti naują lietuviškos propagandos planą per Amerikos spaudą, kurios įtaka yra didelė ir kuri daug gali pagelbėti tam, kad lemiamu laiku Lietuva neliktų užmiršta.

Tam reikės daug didesnių pastangų, nei ligšioliniams darbams. Mes tikime, kad jų nebus pasigailėta. Jei bus daugiau veiklumo šia kryptimi, bus daugiau pagrindo ir visuomenę kvieisti aktyviau tą darbą paremti.

Pasitenkinimas visą laiką tik tokiomis pačiomis veikimo priemonėmis būtų nepateisinamas ir nusipelnėtų apsilėidimo nuodėmės vardą.

ATIDUOKIM SKOLĄ

Imigracija baigiasi. Vokietijoje liks lietuvių, kurie niekur negalės emigruoti ir jiems reiks padėti. Tam rengiasi BALFas, ir, jei Amerikos lietuvių visuomenė nepails, tą klausimą galėtų mums laikyti sutvarkytu.

Bet yra dar kitas, panašus reikalas, jau čia pat Amerikoje.

Atvykusiųjų tarpe yra ir tokių, kurie jau peržengė 60, 65 ir net 70 metų amžiaus ribą ir yra visiškai vieni, be šeimos narių, globėjų, giminių. Kas jų laukia?

Pagal dabartinį imigracijos įstatymą, jie neturi būti visuomenės našta ir naudotis kitiems teikiama socialine globa.

Po penkerių metų gal jiems ir bus tas prieinama, bet ar jie ištesės penkerius metus?

Jau dabar žinau pavyzdžių, kad 65 metų amžiaus žmonės dirba fabrike ar ūkyje ir kasdien laukiami, kad jų jėgos atsisakys jiems toliau tarnauti. Kas juos pailsusius priims ir globos? — Niekas.

Žinoma, gyvename valstybėje ne miške, ir čia ateis pagalbos įstatymai. Bet šiuo atveju ir įstatymai yra kieti: neturintys pastovaus pragyvenimo šaltinio numato gražinti atgal. Jei laimingai atveju jie ir nebūtų gražinti, visvien jų padėtis baisi.

Tu žmonių padėtimi laikas rimtai susirūpinti. Teko tuo reikalui susirūpinti viena kita mintis spaudoje. NAUJENOS sausio 28 d. numerioje tuo klausimu ir siūlo susirūpinti Amerikos lietuvių organizacijoms.

Būčiau kiek skirtingos nuomonės. Amerikos lietuviai padėjo tremtiniams atvykti į šį kraštą. Jiems gula sunki Lietuvos vadovimo ir Vokietijoje likusių šelpimo našta.

Ar netiktų patiemis atvykusiems į Ameriką tremtiniams susirūpinti ir imtis iniciatyvos organizuoti senyvo amžiaus asmenims globą Amerikoje?

Seno amžiaus tremtinių tarpe, kurių vieniems jau dabar, kitiems vėliau bus reikalinga globa, rasime eilę intelektualų ir eilinių žmonių. Vieni ir kiti visą savo amžių dirbo; jų darbo

Kas iš ko...

Chicagos NAUJENOS ir Brooklyno AMERIKA veda ilgą ginčą, iš ko atsirado komunistai: iš bedievių, liberalų ar tikinčiųjų. AMERIKA tvirtina, kad komunistų nebūtų, jei nebūtų liberalų ar socialistų. O NAUJENOS atsikerta, kad bedieviai atsiradę iš tikinčiųjų, tad ir komunistų šaknys esą tarp tikinčiųjų... Mano patarimas: pasiginkyt, vyrai, verčiau, ar kiaušinis atsirado iš vištos, ar višta iš kiaušinio...

J. G., Brooklyn, N. Y.

vaisių dalis atiteko Lietuvai. Tai buvo įnašas, padėjęs lietuvių tautai sukurti nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir juo naudotis.

Jeigu jų darbo vaisiais naudotasi Lietuvoje, ar gali dabar aleisti juos tie, kurie savo visų jėgų nespėjo atiduoti Lietuvai ir jų dar atsivėžė čia? Žmoniškas sako — ne!

Amerikon atvykę ir dirbti patįgią tremtiniai savo seniesiems yra skolingi. Jiems turėtų būti atsitaista ir pagelbėta. Ir tai turėtų atlikti patys tremtiniai, ne užkraudami tos naštos seniesiems Amerikos lietuviams.

Kaip tai padaryti? Imkime pavyzdį iš senųjų rusų emigrantų. Jie turi įkūrę Tolstojaus vardo ūkį. Ten priglaudžia ne vieną bailusį politinį emigrantą. Ar lietuviai tremtiniai negalėtų to padaryti?

Pavasariop, kada baigsis imigracija, Amerikoje bus apie 20,000 lietuvių tremtinių. Skaičiuokime, kad iš jų bus bent 5,000 dirbančių. Tegul kiekvienas apsideda po \$10.— vienkartinę auką. Už \$50,000 būtų galima nuorikti nemažą ir gražų ūkį. Problema būtų išspręsta visiems pakeliamu būdu. Toks sprendimas dar ir tuo būtų geras, kad būtų išvengta nuolatinio "ubagavimo". Įgytas ūkis išsilaikytų pats, be papildomų aukų.

Pradininkais, be abejo, čia turėtų imtis patys buvusieji tremtiniai per kuria nors iš savo draugijų. Stovyklose, kai kitų bagalba buvo labai reikalinga, dažnai buvo girdima kartojant, kad esą "lengviau duoti, negu prašyti". Na, štai dabar yra proga duoti. Pabandykite darbą parodyti, kad mokame duoti lengviau, negu mokėjome prašyti!

T. Dambrauskas

Jonas Nevardauskas

LAISVĖS VARPAI

Skambėkit, Laisvės Varpai! Skambėkit!
Nors širdys plyš iš skausmo jūs skambėjime...
Juk laisvė dar nemirus. Ne! Tikėkit...
Tik ji bausių dienų, bausių naktų kalėjime.

Skambėkit mūs kovų laukuos, kur broliai krito,
Kovo už laisvę rytmečio aušroj,
Kur medžio kryžiai ir žibancio granito, —
Skambėkit brolių širdyse Tėvynėj mylimoj.

Skambėkit Sibire, Sinajaus kalnų papėdėj,
Skambėkit karštųjų tropikų kraštuos,
Kasyklų požemiuos, kur susėdę,
Mūs broliai braukia prakaitų dienų kančios.

Skambėkit, kad mūs gyvųjų širdys susilietų
Kiečiausiom masėn, kur nedegina ugnis.
Išėjom per švino ir skeveldrų lietu —
Ir mes išeisime per neviltes naktis...

Skambėkit, Laisvės Varpai! Skambėkit!
Nors širdys plyš iš skausmo jūs skambėjime...
Juk laisvė dar nemirus. Ne! Tikėkit...
Tik ji bausių dienų, bausių naktų kalėjime.

Kanada, 1950.

Laisvoji valanda

VIENERI METAI IR VIENA SAVAITĖ

Balys Gaidžiūnas

DIRVOS skaitytojams duodame kelias ištraukas iš Balio Gaidžiūno spaudai paruoštos knygos "Vieeneri metai ir viena savaitė". Čia aprašomi lietuvių pergyvenimai pirmosios bolševikų okupacijos metu Lietuvoje, kuri truko kaip tik vienerius metus ir vieną savaitę. Šiais metais kaip tik sueis dešimtis metų nuo čia aprašytų įvykių. Ta proga nuraatoma išleisti minėtą knygą.

Redakcija

2.

TINKU TIK BĖRNAUTI

Pradėjęs darbą Vievyje, nei pats nežinojau, kur ištikrųjų gyvenau — Vievyje, Vilniuje ar traukinyje. Tai buvo nuolatinis keliavimas. Keliavimas bėgant ir nepabėgant nuo įkyrios aplinkumos.

Vieną kartą mane, tik įėjusį į vykdomojo komiteto patalpas, pirmininkas paklausė:

— Kaip sekasi įsikurti?

— Turiu tris valščius ir, žinoma, daug darbo. Todėl ir nėra kaip rūpintis savo reikalais, — jam atsakiau.

Jis ir mane pažūrėjo pro akinių viršų. Supratau, kad mano apsigyvenimu susirūpinta.

Dėdamasis nieko nesuprantas, ėmiau apgailestauti, kad man niekas įsikurti nepadeda. Su tais žodžiais jis man pasiūlė nueiti į vieną butą ir ten susitarti dėl nuolatinio apsigyvenimo. Esą, ten kaip tik būsianti gera vieta agronomui, nes prie pat turgavietės, — žmonėms agronomo neteks ilgai ieškoti. Žodžius "neteks ieškoti" ypatingai pabrėžė. Taip pat, pasak jo, ten esanti ir kompartijos būstinė. Žodžiu, visi patogumai vietoje.

Nuėjau į nurodytąją vietą. Radau labai šiuikšnią, visokių kvapų pilną, didelį žydišką kambarį, kurio viduje maži žydukai žaidžia kažin kokį pirkliską žaidimą. Savininkas, rudą bardą kratydamas, paaiškino, kad kompartijos sekretorius pats man tą kambarį parinko. Jis, nors ir taip suspaustas, turįs didelę garbę mane, tarybinės santvarkos agronomą, į savo tarpą priimti ir tuo padėti valdžiai ir liaudžiai.

Dairiausi į visus keturis kampus. Norėjosi tą rudabardį žydą išieškoti ir, trinkelėjus duris, iš to šiuikšlyno išeiti. Reikėjo valdytis. Jeigu jau čia man parinko vietą apsigyventi pats kompartijos sekretorius, tai reikalai nėra paprasti. Vadinasi, nori kaip reikiant mane sutvarkyti.

Seimininkas aiškino, kad čia gyventi busi gera. Jis tą didelį kambarį atitversiąs lentomis. Kol bus gautos lentos, bus galima ir taip pagyventi. Čia, anot jo, niekas daugiau nesimašo, tik vaikai.

— Kai draugas agronomas bus namuose, vaikai eis lauk, o kai draugo nebus — jie galės pažaisti, — autoritetingai dėstė žydėlis.

— Ar jau negalima Vievyje gauti tokio kambario, kurio nereikėtų lentomis atitverti ir kur aš galėčiau žmoniškiau įsikurti? — vėl paklausiau.

— Ne, drauge agronome, — man atsakė ir toliau aiškino, kad Vievyje labai daug naujų gyventojų iš Rusijos. Autostrados Vilnius-Kaunas statybos darbai dabar taip pat vykdomi prie Vievio. Statybos darbų prižiūrėtojai, darbininkai ir policija taip pat gyvena Vievyje. O reikšmingiausiai jis man pasakė:

— Jei pats kompartijos sekretorius tą kambarį parinko, tai reikia čia ir gyventi!

Nieko kito neliko, kaip tik pasakyti, kad su paskirtu kambariu sutinku ir prašau jį pradėti ruošti. Dar priminiau, kad po savaitės laiko, kada atsigabensiu savo reikalingus daiktus, įsikursiu.

— Tai dar ne tuoj? — smalsiai paklausė žydėlis.

— Ne, — piktai atsakiau, nes man at-

rodė, kad žydėlis pradeda mane tardyti. — Jūsų valia, drauge agronome. Bet aš manyčiau, kad geriau būtų tuoj apsigyventi, — išlydėdamas pro duris ir mirkėdodamas, kalbėjo žydėlis.

Grįžau atgal į vykdomąjį komitetą ir čia slankiojau iš kampo į kampą iki darbo pabaigos.

Man būtinai reikėjo su vykd. komiteto pirmininku vėl pasikalbėti. Proga atsirado greičiau ir geresnė, negu aš tikėjau. Pats vykdomojo komiteto pirmininkas mane pakvietė pietų.

Restorane gavome lentomis atitvertą kampatį. Mūsų niekas nematė ir kalbėtis čia buvo daug patogesnė vieta.

Stikliukas po stikliuko prakalbino mano viršininką:

— Sako, kad draugui agronomui prie tarybinės valdžios nėra ko dirbti ir todėl jis tik valandai Vievyje pasirodo.

— Tai šmeižtas, — atsakiau.

— Ne, drauge agronome, tai ne šmeižtas, tai žinios iš Trakų.

Tie jo žodžiai mane išmušė iš vėžių. Gerai prisiminiau, kad taip buvo kalbėta, bet gi kalbėjomės pažįstamų tarpe ir visi buvome vienos nuomonės. Kokiu būdu tas pasikalbėjimas atkeliavo į Vievi, man tada buvo dar didelė mislė...

— Mes pasistengsime sudaryti aplinkumą ir Tamstai įtraukti į naują, sovietinės statybos darbą. Tamstai reikia tik įsitraukti ir gerą pradžią padaryti. Paskui viskas eis lengviau ir lengviau. Iš tamstos dar gali būti žmogus, o mums talkininkų reikia.

Jis gėrė ir kalbėjo. Kalbėjo, kaip plėšikų vadas naujam mokiniui, pradžioje vadinamas "tamsta", kad vėliau galėtų šaukti draugu ir įsakyti. Girdi, tu nužudyk pirmą kartą, o antrą kartą pats žudysi...

— Talkininkų mums reikia, — kartojo vykd. komiteto pirmininkas. — Štai ir Vievyje kompartijoje tėra tik trys nariai. Du rusai ir vienas žydėlis. Žydėlio aš nemėgstu. Jis nori mus sumurkdyti ir nuolat skundžia apskrities kompartijai. Jis rašo piktus šmeižtus, girdi, mes anksčiau kalėjime sėdėjom ne už komunizmą, bet už degtinės varymą ir arklių vogimą. Tai melas, drauge agronome. Metas ir tą žydą sutvarkyti. Kitaip jis dar visokių kiauilyčių jis čia mums pridarys. Žydai kiauilių nemėgsta, bet mėgsta kiauilystes daryti ir labai mėgsta visus valdyti...

Klausiausi to pamokslų ir galvojau, kad Vievyje mano dainelė jau sudainuota...

Po poros dienų mano paprašytas bičiulis iš Vievio pašto į Vilnių atvežė raštą, pasirašytą paties žemės ūkio komisaro Mato Mickio. Tame rašte man buvo pranešta: "Nuo sausio mėn. 6 dienos, kaip buvęs aktyvus tautininkų veikėjas, atleidžiamas iš tarnybos su teise gauti tik fizinį darbą". Žodžiai "su teise gauti tik fizinį darbą" buvo įrašyti paties žemės ūkio komisaro M. Mickio ranka. Lietuvos tuometinėse sąlygose toks įrašymas reiškė, kad "draugas agronomas" gali eiti tik bernauti...

Teiravausi ir pas kitus atleistuosius, ar tie patys atleidimo motyvai buvo įrašyti. Taip, visi buvo atleisti dėl to, kad nepriklausomybės laikais buvo aktyvūs įvairių organizacijų veikėjai.

Prezidento Wilsono pasikalbėjimas su Moze

Prezidentas Wilsonas po mirties nuėjo į dangų ir ten susitiko Moze, kuris jį tuoj paklausė:

— Ar tamsta esi prezidentas Wilsonas, sugalvojęs tuos 14 punktų, kurie padėjo baigti pirmąjį pasaulinį karą?

— Taip, aš, — atsakė Wilsonas.

— Labai ir labai man tamstos gaila, — kalbėjo Moze. — Tamsta nueik atgal į žemę ir pažiūrėk, ką žmonės padarė su tamstos 14 punktų.

Wilsonas kiek pyktelėjęs atsakė:

— Bet nueik tamsta į žemę ir pažiūrėk, ką žmonės padarė su tamstos 10 Dievo įsakymų!

JAUNOJI KARTA

DIRVOS skyrius jaunimui

Laidžiama kiekvieno mėnesio trečią savaitę. Redaguoja ALDONA AUGUSTINAVICIENĖ. 4579 West 157th Street, Cleveland 11, Ohio. Tel.: CL 0631.

IR VĖL VASARIO 16-JI

Ir vėl sulaukėm Vasario 16-sios, ir vėl ta didžioji mūsų laisvės šventė yra vien tikrai graudaus susikauptimo šventė. Ar duos ji mums naujų jėgų ir naujo įkvėpimo dirbti savo tautos atečiai, ar bus ji tikrai pigus pasikartojimas, šabloniška kame jos minėjime, be ugnies ir dvasinio pritarimo? Ar šita diena mes vienodai abuoju nusiiteikę klausysime kalbėtojų, kažkur šaukiančio, kad saldu yra mirti dėl tėvynės, bet mūmose atgarsio nerandant? Ar pagaliau tada mes lygiai vienodai girdėsime savo dainas, lyriškai gaubiančias mus lietuviška nuotaika, bet nesukeliančias mūmose stipresnių išgyvenimų?...

O vis dėlto Vasario 16-ji turėtų iš visų mūsų kasdieniškių dienų išsiskirti. Ji turėtų mums padėti iš naujo apgalvoti, kas gi mes esame, ko mes siekiame, kurie yra didieji uždaviniai ir pareigos. Vien prisiminimas turėtų mums stiprinti, kad 1918 metų Vasario 16-ji niekada nebūtų buvusi ir Lietuva niekada nebūtų tapusi tuo, kuo ji tapo per dvidešimt dešimt nepriklausomybės metų, jeigu anu meto lietuviškasis jaunimas būtų bijojęs bet kurios aukos.

Toji dvidešimt dešimt metų Lietuvos nepriklausomybė, įvykdžiusi Lietuvos valstybėje nepaprastus dalykus, yra ir j mūsų jaunas sielas įdiegusi begalinį tautinės laisvės troškimą ir jos vertinimą. Mes norėtume drauge su šilieri, sužavėtu šveicarų tautos laisvės kovomis, šaukti pasauliui: "Tironas turi taip pat

žinot ribas..." ("Vilius Tellis") ir tikėti, kad vis dėl to objektyvioji teisybė ir tarptautinė moralė egzistuoja.

Nūnai išsiviję mes tesudarome tik tautos dalį, esame tik paskiri individai. Kiek bus mūmose stiprus laisvės troškimas, kiek stipriai mes pajęsime kovoti dėl savo tautos laisvės. Kovoti? Taip, kovoti, nes išmatuojama yra kovos būdų galimybės, nei laikas, nei erdvė, nei naujas vienišas gyvenimas negali būti kliūtys lietuviškam darbui.

Tegul tad mūsų jauna lietuviška sąžinė mums šiandien pasako, ar pakankamai dirbome ir ar dirbome lietuviškai. Tegul Vasario 16-ji diena mums primena visą lietuviškąjį jaunimą — žuvusį, žustantį, kentėjusį ir kenčiantį. Tegul ji primena tuos mokyklinio amžiaus jaunuolius, kurie neišpasakytame drąsime herojiškai gina mūsų tautos kultūrą ir jos papročius. Pagaliau prisiminkime visus tuos jaunuolius lietuvius, kurie miršta dar nepatyrę jokios gyvenimo laimės vien dėl to, kad mūsų tėvynė kada nors būtų laisva.

Šitie prisiminimai ir mus, gyvenančius išsiviję, stipriau įpareigo ir atbaidys svetimuose kraštuose, užmirus savo žeme, siekti tik gero gyvenimo.

Vasario 16-tą dieną pasijuskime lietuvišką kariuomenę, kad ir išbarstyta, beginkla, bet moraliai stipria, sudarancia vieną, lietuvišką, ugningą sielą, visada pasiryžusią ginti tautos garbę ir kovoti dėl jos teisių.

TREMTIES MOKYKLA

Tarp visų tremties vargų ir nelaimių, kaip švyturys šviečia tremties mokykla.

Okupuotoje Lietuvoje tikrai nebėra lietuviškos mokyklos. Vietoje Lietuvos istorijos ir geografijos dėstoma visasąjunginė tai yra Rusijos istorija, geografija, marksizmas ir leninizmas. Be to, visi dėstomi dalykai persunkti komunizmo mokslu, komunizmo ideologija, rusišku raštu.

Išsiskleidę po pasaulį tremtiniai ir senieji emigrantai negali išlaikyti tikrų lietuviškų mokyklų, nes atskirose vietose mokinių skaičius mažas, o be to tremtinis priklaudusios valstybės ne tik kad neremia tautinių mažumų mokyklų, bet netgi sąmoningai trukdo tokių mokyklų steigimą.

Vienintelė laisva lietuviška mokykla, lietuviškos švietimo tradicijos tęsėja, buvo stovyklų barakų pradžios mokykla ir gimnazija. Labai džiugu, kad tremtinių daugumas suprato tremties mokyklos reikšmę ir tiek pavieniai asmenys, tiek organizacijos rėmė mokyklas, kiek galėjo.

Sparčiai mažėjant tremtinių skaičiui Vokietijoje, baigiantis tam savotiškam tremtinių gyvenimo (1945-1950 m) laikotarpiui, tenka galvoti tik vieno dalyko, kad drauge su tremtiniais neišvengiamai išnyksta ir laisvoji lietuviška mokykla. Mes visi didžiuliuoju žaizda, kurią padėme 1918 - 1940 metais, nepriklausomo gyvenimo laikotarpiui.

Ne mes vieni progresavome. Pvz., mūsų Pabaltijo kaimynai materiale kultūra gal ir aukščiau už mus buvo pakilę. Tačiau švietimo srity lietuvių nepalyginamai daugiau yra nuveikę. Ypatingai prisimenant, kad iki 1904 metų Lietuvoje nebuvo nė vienos lietuviškos mokyklos

ir buvo uždraustas bet koks lietuviškas spausdintas žodis ir kad joks Europos kraštas tokių kultūrinių suvaržymų nebuvo išgyvenęs.

Didžiausia garbė tame milžiniškame darbe tenka Lietuvos mokytojams. Nors Lietuvos mokytojai ir nebuvo labai blogai atlyginami, tačiau, palyginti su kitomis profesijomis, jų atlyginimas buvo vienas iš menkiausių. O vis dėlto mokytojai dirbo pasišventę, kas kart mokyklose mokiniai būdavo geriau paruošiami, buvo įmanomas didesnis švietimo tobulinimas, naujų reformų įvedimas ir panašiai.

Tas pačias tradicijas mūsų mokytojai tęsė ir tremties mokykloje, Vokietijoje. Ypatingai sunkūs laikai mokytojams buvo iki vokiškos valiutos reformos (vidutiniškas mokytojų atlyginimas buvo apie 200-300 markių — maždaug 4-5 pokeliai cigarečių per mėnesį). Tokia suma būvala galima uždirbti per vieną dieną to meto Vokietijoje, tačiau, vis dėlto mokytojai darbo nemetė, bet dideliu pasišventimu organizavo ir tobulino švietimo institucijas.

Po valiutos reformos Vokietijoje mokytojų padėtis kai kur pagerėjo, kai kur pablogėjo. Šitai įvyko dėl nevienodos DP švietimo politikos įvairiose zonos.

Geriausiais sutvarkytas švietimas buvo anglų zonoje. Čia 25-ies pradžios mokyklos, kurių ir 20-čiai gimnazijos mokinių buvo skiriamas vienas mokytojas, apmokamas pagal vokišką normas.

Amerikiečių zonoje nebuvo vienodos tvarkos, o prancūzų zonoje mokytojai buvo beveik nepamokami. Žinoma, tremties gimnazijos neturėjo daug mokinių. Tik dalis mokytojų galėjo gauti atlyginimą. Tą atlyginimą padalinus lygiomis, atskiro

mokytojo atlyginimas buvo labai menkas.

Didelę pagalbą švietimo darbe tenka pripažinti BALFui, L. R. Kryžiui, L. T. Bendruomeni. Ir iš esmės kiek savo laiką UN-RA, tiek vėliau IRO ir okupacinės įstaigos ir DP tautinį švietimą žiūrėjo palankiai. Tuo būdu tėvai, net nepriklausomoje Lietuvoje neturėję galimybių leisti vaikų į aukštesnį mokslą, tremties metu Vokietijoje, visus vaikus, baigusius pradžios mokyklą, mokė ir gimnazijoje. Pakako tik, padėjus truputį tangų, persikelti į didesnę mokyklą, kur veikė lietuviška gimnazija.

Dauguma jaunimo ta reta programa naudojosi. Gal net 90% visų jaunuolių mokėsi lietuviškose gimnazijose. Lietuviškas jaunimui dabar jau plačiam pasaulyje pasklidusiam, tremties moksleiviams bus visada gražus darbdarumas, stropumo irgebėjimo pavyzdys. Nors ir sunkios buvo sąlygos, tremties mokyklų mokslo lygis nebuvo žemas.

O sąlygos tikrai nebuvo pavydėtinos: pamokas reikėjo ruošti kur nors kamputyje susirietę, šalia suaugusių šeimos narių kalbų, kartais ir... barnių.

Neretai viename kambaryje gyveno kelios šeimos, tad paauklėti bei jaunuolių intelektualiam darbui akompanavo mažųjų verkimai. Bet ir tos nepalankios aplinkybės nesulaukino lietuviško jaunimo ryžto.

TIRONAS TUR TAIP PAT ŽINOT...

Tironas tur taip pat žinot ribas:
kaip spaudžiamas negali niekur teisių rasti,
Kada nepakeliamas daros jungas,
Tai kreipias į paguodžiamąjį dangų
Ir imasi iš ten jis savo teisės,
Kur esti amžiais jos nepaliestos
Ir nesugriauamos kaip pačios žvaigždės...
Ir jei daugiau jis nieko nebegali,
Tai griebias jis paskutiniosios: duotas jam
yra kardas
Aukščiausiam gėriui gint prieš jėgą.

Iš Schillerio "Viliaus Tellio"

JAUNAJAI LIETUVAI

TU, JAUNUOLI, nē pats kartais nežinai, kokia tavyje slepiasi jėga veržtis iš slėgiantio, dusinančio kiaušto, siekti tolimų ir platumų; jėga taip pasiražyti, kad visa, kas tave varžo, į skutelius sudraskyta žemėn pulstų.

Kiekvienoj giliukėj slypi ažuolas, kiekvieno kareivio kuprinėje gali būti maršalo lazda — tavo galimybių lygiai neišmatuojamos ir nenuvokiamos.

Rytoj tu gali atsistoti galin gas ir praeiti milžinio žingsniais per istoriją, palikdamas joje pėdas, kurose ateinančių amžių vaikai plukdys savo laivukus. Tavo jaunystė gali būti žmoniškos visados laukta ir niekad nepažanta, kuri "kaip ugnis, mesta į tamsią naktį, nušvietusi erdves, juoda anglim į žemę grįžta" (Vyt. Makernis).

O gal tu gyvensi, kaip gyvena milijonai, vien savo mažam šeimos ir pažįstamų ratelyje teįžiebdamas retkarčiais kibirkštėlę, kuri, kad ir maža, šildo žmogaus gyvenimą ir daro jį truputį miela. Ar tai maža yra, savo artimui šiek tiek palengvinti?

Tavo keliai eina į pietus ir į šiaurę, kaip į rytus ir į vakarus.

šviestis. Daugumas jų žinojo, kad pasirinktame emigracijos krašte jie tiesioginės naudos iš to neturės. Tačiau ir tada mūsų jaunimas įvertino didesnio turiningumo reikšmę. Teko palstebėti net labai ypatingų reikiinių. Ne vienas jaunuolis, atostogų metu pasirodęs, perskoduvo į aukštesnę klasę. Šio straipsnio autoriui teko matyti keletą 7-sios klasės mokinių, atostogų metu pasirodusių ir laikinai baigiamuosius egzaminus.

Kai jau minėta, mažėjant tremtinių skaičiui Vokietijoje, nebeilgai galės išlaikyti ir paskutinę Lietuvos tikroji lietuvišką mokyklą. Jau stinga mokinių, taip pat ir mokytojų. Emigracija į JAV daugiausia paliečia inteligentines pajėgas. Sunku tad tikėti, kad tremties mokyklai išlaikyti ilgiau, nei IRO veikia Vokietijoje.

Apgailestaudami, kad tremties mokykla baigia savo dienas, mes dideliu džiaugsmu prisimename jos nuveiktą darbą: šimtai lietuvių jaunuolių įsigijo brandos atestatus ir studijavo Vokietijos universitetuose, šimtai mokinių įgijo nemažą bendrojo lavinimo žinių, o ypatingai lietuviškos dalykų.

Dėl to tremties mokykla mums bus visada gyvas įrodymas, kad lietuviškas mokytojas yra pasišventęs idealistas, o lietuviškas mokymas yra energingas pasiryžėlis, bet kokiose sąlygose siekias mokslo ir noris išlaikinti.

B. L.

"Mon ami, herojų mūsų tarpe taip maža, kad neverta apie juos ir kalbėti." ("Altiorių šešėly" Mykolaits - Putinas)

Ar neteko pastebėti, kad laikų neramybė sudarė geras sąlygas pradėti stipriau abejoti vertybėmis. Kad ir apie idealizmą kalbant, kažkaip jis atrodo per daug atitrūkęs nuo žemiškosios tikrovės ir labai toli esąs nuo kasdieniško gyvenimo. Esą, lyg ir reikėtų suprasti, kad jokio idealizmo gyvenime nėra, tai esąs tik akių dūmimas, tik graži maniera, senoji auklėjimo ir senosios mokyklos išauginta — apie idealizmą daug kalbėti ir mažai jį tikėti.

Klaida įvyksta dėl to, kad idealizmo sąvokon įdedama per daug abstrakcijos ir perversinama idealizmo formalinė pusė. Nenorėtume paneigti gyvenime formos reikšmės arba ją visai atitrūkti nuo turinio, bet labai dažnai, kaip tik dėl tos formalinės pusės perdėjimo, mes nepajėgiame suvokti dalyko esmės. Dėl to dažnai gali būti blogai suprata tikėjimo esmė, tautinis idealizmas, meilės ar profesinis idealizmas ir tt.

Kad ir tautinio idealizmo supratimas gali pasidaryti labai primityvus, labai paviršutinis, prasidedas ir pasibaigias vien tik tautinio sentimentalio tautinių jausmų ugdymu ir jų demonstracija. Dėl to išsiviję daug kam darosi koku tik bekalbant apie tėvynės ilgesį, tėvynės meilę (ištikrųjų tėvynę kaskart vis labiau pamirštant) ir pan. Poetams mes nebeuorime leisti jų jausmų giedoti, vadindami juos trafaretu ir pigiu sentimentaliniu šablonu. Mes nerminamės, kad mūsų vadinamasis tautinis idealizmas savo įgyvendinimo pasiekia tik vienodai tautines šventes švenčiant, vienodai vėliau pakeliant, vienodai patriotines kalbas kalbant.

Bet čia kaip tik ir glūdi mūsų menkybė, mūsų nesugebėjimas giliau pažvelgti į dalykus, kurie yra mūsų gyvenimo prasmė ir mūsų moralinės egzistencijos pagrindas. Turinio reikia! Reikia šitai. mūsų manymų, sušablonėjusių formai duoti tikrai tautiškai idealistinį turinį. Tik tai tada tautinių jausmų viešoji demonstracija mums neatrodoys pigiu sentimentaliniu šablonu.

Netikėtumas į idealizmą kyla dėl dviejų priežasčių: dėl minėtos tuščios formalinės pusės persvaros, kurioje stoka turinio, ir dėl idealizmo perversinimo, dėl jo ieškojimo tik labai retai su tinkamam ir mažai kam pasiekiamam heroizme.

Beieškodami šito nepaprasto idealizmo, mes dažnai nepastebime kasdienio, paprasto, smulkaus idealizmo. Jis glūdi mūsų paprastoje kasdienybėje: ką veikti vakar, šiandien, ką veiksi rytoj ir koks bus to veikimo padarimas.

JAUNIEJI! RASYKITE Į JAUNĄJĄ KARTĄ!

taut nenusiplauti kvapiaisais vandenimis nei rytmečio rasa. Tačiau tavo valioje pasirinkti savo patronu šviesiąją deivę ar anoniminę tamsos ir amžino vergiškumo dvasią. Tai bus sunkiausias ir svarbiausias apsisprendimas tavo gyvenime, nes tuo sprendimu tu save išteisiinsi arba pasmerksi.

Saulės karalystės raktai tavo rankose, tačiau tavo koja vis dar breną žemės purvu.

Tu gerai įsižiūrėk į kelrodžius, nes ryt-poryt žygis prasidės. Ne vienam jau prasidėjo. Tačiau kas savo kelią žino, tam tikslas nėra toli.

Kalinis

Apie idealizmą

grindas bei jo tikslas.

Sugebant pastebėti kasdienio gyvenimo idealizmą, nebektų idealizmu nusivilti ir būtų įmanoma minėtoje gyvenimo kasdienybėje atrasti jo labai daug. Mes tada pastebėtume, kad gyvenamoje kasdienybėje glūdi tikėjimo, tautinis ir meilės bei šeimos idealizmas. Tada ir mes pagaltvotume, kad ir savo paprastų dienų gyvenimui galėtume duoti didesnį idealistinį pagrindą. Tuo pačiu ir laimingesni būtume ir greičiau, kad ir didžiausiojo gyvenimo menkybė, gyvenimo prasmę atrastume. Tik toks mūsų idealistinis nusiteikimas turėtų visada būti paremtas konkrečiu veikimo turiniu.

Tad idealizmas yra, jis egzistuoja, tik dažnai jo ieškome ten, kur jo nėra, o nepastebime ten, kur jis yra. Idealizmo ieškodami ten, kur jo nėra, mes nukrypstante į mūsų minėtą formalinę pusę, į pozą, į reklamą, kuri ryškiai pastebima, bet kuriai turinio stinga. Giliau galvojęs nusimena, nusivilia ta idealizmo reklama, manydamas, kad jis nusivylė pačiu idealizmu.

O šalia puikaus ir sunkiai tepasiekiamo heroizmo, visais laikais, visose sąlygose ir aplinkybėse gyvena tas tylusis idealizmas, kurį pastebėti ir suprasti, kurio siekti, gal yra menas. To mes visi turėtume išmokyti.

A. Augustinavičienė

LIETUVIAI SPORTININKAI stalo tenisininkai Vokietijoje

Vokietija iš visų Europos kraštų sporto srityje nėra stipriausia. Tai įrodė ir 1936 m. Berlyno olimpiada. Tačiau lietuviai tremtiniai įnešė į Vokietijos sportą daug naujo krepšinio, stalo tenise (ping-pong) ir šachmatuose. Tų sporto šakų klasė Pabaltijoje buvo aukšta. Krepšinyje lietuviai pirmavo, nors nebūgai pasirodė ir latviai, nors estais. Šachmatuose daug geriau už mus pasirodė latviai, nes jie turėjo labai stiprų šachmatininkų prieauklį. Užtat stalo tenise vyravo lietuviai.

Prieš antrąjį pasaulinį karą lietuviai buvo vieni stipriausių stalo tenisininkų Europoje. Buvo daug gabių, priaugančių toje srityje sportininkų.

Kada stovyklų sporto klubai pradėjo bendrauti su vokiečių sporto klubais, lietuvių stalo teniso klasė vokiečiams padarė nepaprastą įspūdį. Yra žinoma atveju, kad vokiečių sporto klubų, net nepatyrusių žaidimo klasės, kviesdavo lietuvių į pirmas komandas, pasitenkindami tuo, kad jie lietuviai. Vėliau net buvo išleista kai kuriose apygardose vokiečių klubams taisyklė, neleidiianti priimti į komandą daugiau, kaip vieną užsienietį. Tai įvyko dėl to, kad vienų lietuvių sudaryta komanda be konkurencijos mušdavo visą apygardą.

Elė lietuvų (Garunkštis, Meilus) yra sumušę daugiametį Vokietijos meistrį Mauritis. Vienu metu miestų ir apygardų

meisteriai Vokietijoje buvo šie lietuviai: Luebecko — Brazauskas, vienas geriausių Hamburge — Novickis, Hannoverio — geriausi žaidėjai buvo Martinkaitis ir Nasvytis, Kasselyje — geriausiai žaidė ir apygardos meistrų muše Adomavičius. Žemutinės Saksonijos meistris buvo ir yra iš Lietuvos kilęs Bueckleris. Frankfurto meistras buvo Ignatavičius, vienas iš stipriausių žaidėjų Muenchene — jau minėtas Garunkštis. Jis žaidė komandoje, laimėjusioje trečiąją vietą Vokietijos pirmenybėse ir, anot vokiečių spaudos, geriausiai pasirodė. Paskutiniu metu jis mažiau dalyvavo stalo tenise. Prancūzų zonoje vienas stipriausių žaidėjų ir DP stalo teniso meistris buvo Krivickas. Labai stiprus žaidėjas Meilus, jau priekš kelius metus išvyko iš Vokietijos.

Jaunių turnyre gerai pasirodė Kačanauskas ir šiaurėje (Oldenborge) Kubilius ir kt. Vokiečių stalo teniso autoritetai tvirtina, kad lietuviai smarkiai prisidėjo prie Vokietijos stalo teniso klasės pakėlimo ir šito sporto išpopuliarinimo. Šitame trumpame straipsnyje tepaminėta tik dalis pasižymėjusių lietuvių stalo tenisininkų. Iš tikrųjų lietuvių, žaidusių Vokietijos aukštojoje klasėje (A) ir laimėjusių didesnių turnyrus ar miestų pirmenybes yra trigubai daugiau. Didelė jų dalis yra pasiekusi JAV. Tikimės, kad jie ir čia tinkamai pasirodys.

SPORTAS KAIP PROFESIJA

Tarp visų gražių ir išmintingų romėniškų patarlių yra viena, kuri, galima sakyti, sudaro pagrindą visai sporto ideologijai. Tai "mens sana in corpore sano". Lietuviškai tarant — "sveikame kūne sveika siela".

Šį posakį visi kartoja, kai tik pradeda kalbėti apie sportavimo prasmę.

Betgi šiandieniniame pasaulyje, kada sportas taip nepaprastai išsiplėtė, kada juo domisi plačiausios masės žmonijos, kartais tenka paabejoti, ar vis dar į sportą galima žiūrėti to romėniško posakio akimis.

Juo toliau, tuo labiau ryškėja, kad idealusis sportas, siekias tik fizinio žmogaus auklėjimo, kultūringos pramogos ir dar kitokių gerų tikslų, vis labiau menkėja, užleisdamas savo vietą profesionalizmui.

Diena iš dienos didėja profesionalių sportininkų skaičius — sportininkų, kurie iš sporto ir gyvena.

Vien JAV jų priskaitoma dešimtys tūkstančių. Didelė jų dalis uždirba milžiniškas pinigų sumas.

Amerikoje populiarus beisbolas žvaigždės per metus gauna 20-30 kartų daugiau, negu Amerikos gyventojų uždarbio vidur-

kis. New Yorko "Yankees" klubas žvaigždė Joe DiMaggio per 1950 metų sezoną (6 mėnesiai) gaus \$100,000; Bostono "Red Sox" Ted Williams — \$125,000! Panašias sumas gauna bokso žvaigždės. Ne kiek atsilieka ir tenisininkai, krepšininkai, imtynininkai, amerikoniško futbolo ir kitų šakų sportininkai — profesionalai.

Po truputį sportas pasidarė viena labiausiai lankomų ir mėgstamų pramogų. Daugiausiai žiūrovų per metus apsilanko krepšinio rungtynėse, toliau seka beisbolas, amerikoniškas futbolas (rugby) ir tt.

Sportą vis labiau paverčiant bizniu, prisitaikoma publikos reikalavimams. Ieškoma daugiau pigių efektų ir triukų, įviliama ir daugiau ekscentriškumų, kartais ir žiaurumų. Paskutiniu metu yra populiarus moterų imtynės... purvo prikrėstame ringe. Publikai įdomu — imtynininkės gauna gero pinigų.

Kažin, ar anas kilnus, saky-sim, romėnų patricijus, kuriam į galvą atėjo "mens sana in corpore sano" posakis, būtų buvęs įkvėptas tokių muštynių purve? Žinoma, ir Romos kolizijoje kovėsi gladiatoriai nebuvo idealaus sporto vaidilutės.

Apie du streikus

Jurgis Gliauda

Tikrai, nėra noro kalbėti apie šįmetinį streiką. Visiškai neįdomus, nespalingas streikas, trauktų jį bala!

Tuščia ir nyku aplink didžiulį fabriką. Pats fabrikas atrodo lyg pasakiška letarginių miegu užmigusių karaliaus piliis. Tamsūs langai, užrakinti geležiniai vartai, po tuščią kiemą vėjas nešioja purviną sniegą...

Tik keli mėlynepuriai unijos atstovai būdi prie uždarytų vartų, tingiai seka gatvės judėjimą ir stovėdami snaudžia. Nuobodu pikietuoti vienais puselėmis. Geležinė tvorą įsmeigti ir lietaus sulyti bei šalčio sušaldyti riogso keli plakatai, šaukiant, kad... "kur gi teisingumas, kad kompanija, turinti kelis šimtus milijonų pelno, gali si primesti darbo pelmą po 10 centų prie valandinio atlyginimo".

Tuščia ir nyku didžiuliam fabriko kieme — nei gyvos dūšios. Tik retkarčiais šmėkšteliai už tamsaus lango stiklų kurio nors nuobodulio gražiamo boso veidas. Juk bosai dabar bedarbiai su atlyginimu. Ir ką jie veikia ten, tuščiam fabrike užsidarę? Gal kerta begalinį pyką? Gal šmėklomis slankioja tarp tylinčių, užsnūdusių mašinų?

Stipriai užtrenkti ginekologinės automobilių klinikos vartai, pro kuriuos į šią ašarų pakalnę dieną-naktį nesustojančia srove rieda naujagimiai automobiliai, tokie skaisčiai, tokie švaručiai, tokie nayviai nepažįstantieji, kas yra gyvenimo kova, kas yra kelių purvas, slidieji keliai, kas yra auto katastrofos...

Tikrai nėra noro kalbėti apie šįmetinį streiką! Tuščias šali-gatvis, tuščios alinės, restoranai, barai, krautuvėlės, kurie mažais nykštukais supa didžiulį nutilusį, tamsių langų fabriką. Ištytusiais veidais dėsto lentynose bonkas liūdnei bartenderiai. O laikraščių pardavėjų, kurie kuklosvaidžiais išrėkdavo savo prekės vardus, nė kvapo...

Liūdna, tyku, niūru. Net saulė slapstosi už tirštų gauruotų rūkų. Neįdomus streikas!

Ir prisimena kitas streikas, kuris pražydo porą metų atgal.

Buvo puikios vasaros pradžios dienos. Skaisčioji saulė kartu su streikuotojais pikietavo fabriką. Visų veiduose nekasdieninis ūpas, maloni egzaltacija ir savo galios jausmas. Juk pikietuoja ne du, ne šimtas, bet tūkstančiai. Begalinės voros žmonių lėtais žingsneliais vaikštinėja prie fabriko vartų ir išilgai tvoros. Ties galvomis daugybė į dangų teisingumo šaukiančių plakatų: ei, fabrike, pasidalink keliais pelno centais su tavo darbininkais!

Pikietuotojų minioje kalbos, juokas, pokštai. Juk greta nemažai ir labai meilių veidelų su iš tolo žėrinčiu ružu, su švelniomis garbanomis ir kitais akį prirakinančiais niekniekais. Pikieto minia primena šventadieniško pikniko publika. Kvepia rūgščiais cigary dūmeliais, uosle ir vaiduotę erzinančiais kvepalais.

— Čia susirinko buržujai, —

AIDU LEIDĖJAI SKELBIA platinimo vajų

vasario ir kovo mėnesiais

AIDUS

redaguos redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų. Vyriausiasis redaktorius rašytojas Antanas Vaičiulaitis. AIDU prenumeratos kaina metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50; kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c. kitur — 55 c.

Adresas: AIDAI, Kennebunk Port, Maine (U.S.A.)

tartų kuris nors Vania Ivanov iš plačios tėvynės kolūkio paklūvęs į pikietuotojų tarpą.

Viename pikietuotojų voros gale kupinas aistringiausių gaidų balsas steni: I love You; kitur girdisi rumbos taktą mušan-tis orkestras. O colored boys tuoj pagauna taktą ir, bevaikščiodami, ritmiškais liemens judesiais reaguoja į rumbą. Tai nešiojamieji radijo aparatai, kuriuos per petį ant dirželio nešiojasi pikietuotojai.

Prieš fabriką, kitoj kelio pusėj ištisa grandinė alinių, barų ir restoranų pilna žmonių. Ir kas gi nenorės ten užsukti, kai saulėje pasiildęs mato ir dienos metu ryškiai raudoną neoną ug-nimi žvilgantį kvietimą: Ice cold beer.

Žmonės stiprinasi ir gaivinasi stati, nes nebėra vietų prie baro. Bartenderiai nesukuba patarnauti; pavargusiomis rankomis nepataiko iš bonkos į stiklę ir gaivinantį skystį pila ant metalinio skobnio.

O stumdesys prie vartų nemažėja. Vis nauji ir nauji atvyksta pikietuotojai ir pareikia savo pikieto kortas, kurias unijos pareigūnai čia pat perdu-ria žnyplėmis.

Nerūksta fabriko kaminai, bet tokius pat debesį paleidžia pikietuotojų minia.

Minioje zuja laikraščių reporteriai. Jų rankose foto aparatai. Jie nušauna būdingesnes pikietavimo scenas, pasikalba, stenografuoja pasakytus pareiš-

kimus, kartu juokauja, draugiškai ploja per petį ir skuba į savo automobilius, kad greičiau nuvežtų į milžiniškų leidinių redakcijas šviežumu garuojančias naujienas.

Už kelių valandų, dar nesuskubęs baigti pikietavimo laiko, pikietuotojas jau galėjo matyti savo atvaizdą ir skaityti savo pareiškimus reporteriui, ir sužinoti, kad kitoje šio milžiniško fabriko pusėje kartu pikietavo ir jo prietelius su savo mažais vaikučiais, kurie nešė rankose plakatus, kviečiančius fabriką atminti, kad darbininkai turi vaikus, kuriems reikia kelių centų iš tėvo uždarbio.

Per aną streiką juk tiek medžiagos reporteriams suteikė progresyvių vadeivos apsilankymas pas pikietuotojus. Tada tas vadeiva, apnuoginęs savo ilgus dantis ir pliauskėdamas per pečius ištisai eilei streikuotojų, napoleoniškai pakėlęs ranką ir rodydamas į plakatus ir fabriko pastatus, sušuko: darbininkai, ko jūs prašote, tai viskas yra jūsų! O vienas darbininkas, porą dešimčių metų išstovėjęs prie to fabriko mašinų, nusišypsojo ir tarė į niekad prie mašinų nestovėjusio progresyvininko pas-tabą: No, boy, aš tik prašau

adidinti man atlyginimą už darbą, nes gyvenimas dabar pabrango. Aš visai neprašau atiduoti man tų purvinių pastatų.

Darbininkui buvo keista: kaip jis gali reikalaui sau svetimo turto. Juk tokiu atveju kas nors

bet muvėdami baltas pirštines... rinkti 64 socialistai, 64 konservatoriai ir 1 liberalas, kuris būdamas protingas vyras, taip išsireiškė: klausysiuos, kaip vieni šneka, paskiau, kaip kiti, o kai balsuojant bus po lygiai balsų, tai aš savo nusveriantį balsą atiduosiu, kur matysiu geriau! — Įdomu, tokiais atvejais nulemia ne didieji, bet tie po kojomis besimaišą...

Reutheris pasakė: kultūrėjame, einame pirmyn.

Bombarduojame fabriką nuostolingumo bombomis. Žiaurūs darbo ir kapitalo santykius rikiuojame ne kuokas pasigriebe, bet muvėdami baltas pirštines...

Propagandos ugnis užkurta

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

visai nepretenduoja. Didžiosioms partijoms jie tik maišosi po kojų. DAILY MAIL taip pavaizdavo karikatūroje: futbolo aikštėje (o futbolas Anglijoje labai populiarius) susitinka Churchillis ir Attlee kiekvienas su savo vienuolikėmis ir abu nustebę nežino, kas daryti su netikėtai viduryje aikštės atsistojusiu 23-ju lošiku — liberalu. Prie kurių tas dėsio? O gal jis sugebės išlyginti pusiausvyrą?

Gal laukti, kad vėl taip nutiks, kaip per Londono miesto savivaldybės rinkimus? Buvo iš-

gali sugalvoti, kad ir jis kam nors atiduotų savo namą su visais gražiais įrengimais, atiduotų savo mašiną, kuri tokia puiki ir prie kurios jis taip prisirišęs...

O vakarui atslinkus tūkstančiai automobilių lavinomis už-tvenkia aplinkines gatves. Tai streikuotojai grįžta namo po pikietavimo.

Nėra noro kalbėti apie šįmetinį streiką. Neįdomus, nespalingas streikas...

Bet žvilgtelėkim į pamušalą. Buvo streikų ir su šūvais, su aukomis, su krauju. Buvo streikų su pikietais...

Dabar naujovė — eksperimentas. Dabar pakanka tik atstovų pasitarimų.

Reutheris pasakė: kultūrėjame, einame pirmyn.

Bombarduojame fabriką nuostolingumo bombomis. Žiaurūs darbo ir kapitalo santykius rikiuojame ne kuokas pasigriebe, bet muvėdami baltas pirštines...

susiginčijęs anglas pasiūlo: — Aš deju šilingą, kad mano tiesa, o kiek tamsta?...

O lažybos oficialiai yra draudžiamos! Gal tas draudimas yra kaip tik paskatinimas? Kaip ten bebūtų, bet specialistų ir žinovų nuomone skaičiuojama, kad dėl rinkimų bus 8 milijonai lažybų! Vidurkis? Apie 5 šilingai kiekvienai!

Kas laimės? DAILY EXPRESS jau nuo praėjusių metų protarpiais atlieka viešosios nuomonės atsklausimą. Jų "balsavimai" visą laiką rodo konservatorių persvarą, kuri, deja, vis siaurėja ir siaurėja. Pastarieji vos 1½% beviršija socialistus. O MANCHESTER GUARDIAN viešosios nuomonės atsklausimas rodo šokią tokią persvarą socialistų pusėn. Kaip ten bebūtų: kas laimės — laimės su labai nežymia persvara. Juokas juoku, bet gali ir tekti liberalams imtis "lemiančiojo" vaidmens!

Moterys nulems Vyrai — ištikimesni balsuotojai, balsuotojai su aiškiu nusistatymu. O moterys dar vis neapsisprendusios. Jos atiduoda savo balsus pagal nuotaiką. O tie neapgalvoti moterų balsai dabar kaip tik ir rūpi partijoms!

Kaip pagauti moteris? — tai pagrindinis visos propagandos tikslas.

Moterį nulemia puodas. Jei bus kas į puodą įdėti — gerai. Todėl pažadai plaukia iš visų pusių.

P. Leonas

Tur būt pasaulyje nėra tokio krašto, kur lažybos būtų labiau madoje, kaip Anglijoje. Ne tik arklių lenktynėse, šunų paren-gimuose, bet ir kiekviena proga

NAUJI NAUJAKURIAI

Apie vasario 16 d. laivu "General Black" į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai: Alisys Pijus, Barbora, Danutė, Anelė, Stasys, Ona — Brooklyn, N.Y.

Asmutis Jonas — Brockton, Mass. Ausiura Petras, Aldona — Chicago, Ill.

Bartkus Agota, Albertas, Danutė — Cortland, N.Y.

Petkauskas Marija, Elena — Cicero, Ill.

Bolcas Gustavas, Elena, Horst, Herbert — Baltimore, Md.

Buivydas Genė, Evelina, Virginija — Detroit, Mich.

Dailidė Algimantas, Ruth, Vytautas — Cleveland, Ohio.

Daugvila Jurgis — Chicago, Ill. Januskevič Roman, Sofia, Anelė, Edvardas, Tadaus — Bayshore, N.Y.

Jaras Bronius, Jadvyga, Aurelija, Janina — Kenosha, Wisc.

Jodelis Jonas — Cicero, Ill. Jonavičius Stasys — Chicago, Ill.

Kalpoka Jonas — Greenbush, Mass.

Karklelis Silvestras — Chicago, Ill.

Kaupas Julius, Delia, Algirdas — Chicago, Ill.

Lanewsky Anna — Chicago, Ill. Laurinaitis Jonas — Chicago Heights, Ill.

Lazutka Jonas — Dedham, Mass. Leparskas Alfonsas — Shenandoah, Pa.

Mačiulis Janina, Leonas, Pranas — Chicago, Ill.

Mockaitis Feliksas — Bridgeport, Conn.

Racys Ipolitas — Athol, Mass. Ramanauskas Mykolas, Agota, Gintautas — Hammond, Ind.

Rasymas Juozas — Rochester, N.Y.

Reivytiene Antanina, Algimantas — Brooklyn, N.Y.

Repečka Juozas, Birutė — Maspeth, L.I., N.Y.

Sakalauskas Stasys — Scottsville, N.Y.

Saldukas Ignas, Regina, Birutė, Laimutė — Cleveland, Ohio.

Slivinskas Jonas, Anelė, Albinas, Marija, Bronius — Chicago, Ill.

Stasenius Stasys, Hilda, Zigmas, Petras — Athol, Mass.

Sondeckis Jackus — Chicago, Ill.

Spukas Petras, Elena — Bridgeport, Conn.

Tamulevičius Antanas, Mėta, Vytautas — Minersville, Pa.

Tompauskas Leonas, Birutė, Leonardas, Rimantas — E. Chicago, Ind.

Trepenskis Stasys — Brockton, Mass.

Udalovas Boris, Elena, Jurgis — Deposit, N.Y.

Užguraite Jadvyga, Tadas — Roxbury, Mass.

Vecerauskas Gediminas — Chicago, Ill.

Usas Teresė, Juozas, Genė — Philadelphia, Pa.

Zajančauskas Vladas, Vladislava, Danutė — Worcester, Mass.

Zalkauskas Vilijus, Elzė — Washington, Ill.

Žiobrys Vincentas — Chicago, Ill.

Znotinas Jonas — Boston, Mass. Žukauskas Jonas, Elena, Eugenijus — Kenosha, Wisc.

Vasario 16 d. laivu "General Sturgis" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai: Antulytė Dora — Cleveland, O. Balčiūnas Vitoldas — Milwaukee, Wisc.

Bichnevičius Mykolas, Jurgis, Aldona, Mykolas, Adelė — Dedham, Mass.

Bintakys Fricas, Stanislava, Dimavičius Pranas, Marija — Brooklyn, N.Y.

Arvydas — Athol, Mass.

Cibulskas Juozas, Birutė, Violeta, Rimvydas — Bronx 55, N.Y.

Ciurlionis Jonas, Otilija, Erika — Rochester 5, N.Y.

Fidleris A., Ona, Beata-Grazina — Bayonne, N.J.

Gerulaitis Antanas — Furnace, Mass.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI TREMTYJE

FILMA - dokumentas istorijai,

įdomi pamatyti visiems:

tiems, kurie NEMATĖ, ir tiems, kurie patys tą PERGYVENO

Clevelande rodoma

Lietuvių Salėje (žemutinėje)

Ketvirtadienį, vasario 16

Pirmadienį, vasario 20

Pradžia 7:30 val. vak.

Įėjimo kortelės gaunamos DIRVOJE

Clevelande IR APYLINKĖSE

PIRMASIS VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS NUKRYPO NUO TEMOS

Š.m. vasario 12 d. ALT Clevelando skyrius vietoje šv. Jurgio parapijos salėje paminėjo Vasario 16-ąją. Minėjimo dalyviai, kurių buvo prisirinkusi pilna salė, buvo daugiausiai senieji Amerikos lietuviai, maža dalis jaunimo.

Minėjimą pradėjus, klebonas kun. V. Vilkutaitis savo kalboje pastebėjo, kad seniau tokios iškilmės būdavusios šv. Kazimiero dieną — kovo 4 d. ir tik atgavus Lietuvai nepriklausomybę perkeltos į vasario 16-ąją. Bet jam ne tiek esą svarbu, ar Lietuva bus laisva, ar Lenkija nepriklausoma, o daug svarbiau esą, kas būsia su Amerika. Toliau jis papasakojo savo parapijos istoriją. Šios parapijos choras esąs geriausias Clevelande, jį pati pavyzdgingiausia visoje Amerikoje...

Toliau Vasario 16-sios tema kalbėjo kun. A. Spurgis ir gen. VI. Nagius.

Gaila, didelė susirinkusiųjų dalis buvo tiek susidomėjusi bufieta ir savo pasikalbėjimais, kad salėje susidarė "bičių avi-

lio" ūžimas ir kalbėtojams buvo sunku išlaikyti kontaktą su publika.

Paskutinis kalbėtojas, adv. Česnulis, Vasario 16-sios progą smarkiai puolė prezidentą Rooseveltą, Hissą, Achesoną, pareiškė nepasitikėjimą administracijai ir senatoriams (darydamas išimčių tik kongresmanams) ir reikalavo, kad kas nors pradėtų rūpintis Amerika, kurios reikalai esą apleisti sovietų arba anglių naudai...

Perskaičius Ohio gubernatoriaus Frank J. Lausche proklamaciją, kuri buvo atspausdinta praėjusiame DIRVOS numeryje, priimti memorandumai senatoriui Taftui, Ohio kongresmanams ir ministrui P. Žadeikiui bei sveikinimas Lietuvos partizanams.

Meninėje dalyje turėjo pasisekimo Čiurlionio ansamblio vyrų choras, vad. A. Mikulskio, ir šv. Jurgio parapijos mišrusis choras, vad. Ambrazo. Žadėtas trečiasis (vaikų) choras nepasirodė.

Prie įėjimo ir salėje buvo renkamos aukos, surinkta 321.21 dolerių.

Pagiedojus Tautos Himną, sekė šokiai iki vėlyvos nakties.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENTĖ N. PARAPIJOJ

Clevelando lietuvių naujoji parapija vasario 26 d. rengia Lietuvos nepriklausomybės šventę 32 metų sukakties minėjimą. 10 val. parapijos bažnyčioje šia intencija pamaldos su pamokslu, 4 val. po pietų parapijos salėje kalbos ir meninė dalis: dainos, deklamacijos ir kt.

"INCOME TAX" DEKLARACIJŲ UŽPILDYMAS

Kam reikia pagalbos užpildyti mokestinius ("Income Tax") pareiškimus, gali kreiptis į DIRVĄ pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 val. vakaro. Penktadieniais ir šeštadieniais galima kreiptis tik susitarus su užpildytoju. Susitarti galima aukščiau nurodytomis dienomis ir valandomis telefonu EN 4486.

Ateinant reikia atsinešti su savim nuo darbavijų gautus mokestinių atskaitymo lapelius (Form W-2). Pageidaujama iš darbavijų gauti ir Form 1040 (baltus) arba 1040 A (geltonus) dolerių.

Kurie jau yra gavę iš mokes-

čių įstaigos tam tikras skylėtas kontrolės korteles, tas irgi reikia atsinešti.

Yra skaitytojų, norinčių, kad redakcija jiems į namus siųstų blankus, o jie jau patys mokės jų užpildyti.

Paaškiname, kad redakcija tuo reikalu visai neužiima. Mes parūpinome asmenį, padedantį reikala susitvarkyti tiems, kuriems tokia pagalba reikalinga. Mokantieji blankus užpildyti, tikimės, mokės juos ir gauti iš savo darbavijų.

MIRIMAI

ANTANAS KUNDROTAS, 62 metų, ilgus metus gyvenęs Clevelande, mirė sausio 9 dieną, Tampa, Florida. Liko žmona Marija, 2 sūnūs ir 3 dukterys.

BARBORA GLOBIS - BALČIAUSKAITE mirė 1949 m. gruodžio 27 d., Pittsburgh, Pa. Palaidota gruodžio 30 d. šv. Kazimiero kapinėse, ten pat. Liko dukterys: Barbora Abraitienė, Clevelande, ir Agnė Conti, Pittsburgh.

VINCAS MACEVICIUS, 58 m., 3722 W 46th Pl., mirė vasario 9 d. Liko žmona Frances, 2 sūnūs, 2 dukterys, brolis Jonas ir sesuo Stefanija Praškevičienė. Palaidotas vasario 13 d. Kalvarijos kapinėse, iš šv. Bonifacio bažnyčios.

HIPPODROME

Nuo šeštadienio, vasario 18 dienos, čia rodoma filmas iš lėkūnų gyvenimo "Chain Lightning". Humphrey Bogart sprausminių lėkūnų bandomojo piloto rolėje. Eleonora Parker — Anglijos Raudonojo Kryžiaus sesers rolėje. Dalyvauja Raymond Massey ir Richard Whorf.

RKO Keith's 105th

Vasario 15-18 d. "Hasty Heart" su Patricia Neal ir Ronald Reagan.

Vasario 19-21 d. "Kentucky Moonshine" ir "Gorilla", abi su Ritz Brothers.

KAMBARIAI

pavieniams ir poroms. Galima virti. Geras susisiekimas. 729 E. 96th St.

VIENGUNGIS

ieško kambario su virtuve ar be virtuvės, nariai: 29 moterys ir 29 vyrai.

Nepaprasta!

1950 SILDYMO ir VEDINIMO VIENETAI
★ GAS ★ OIL ★ COAL

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

CLEVELAND, OHIO

Artinas pavasario laikas!

Tai yra naujų sumanymų ir naujo veikimo laikas kiekvienam žmogui, pagerinti jo gyvenimui. Tai geras laikas pradėti taupyti. Taupymas, nors ir po mažą sumą, užtikrina ateitį ir apsaugo nuo rūpesčių. Taupydami gali tapti namo savininku.

Lietuvių Banke santaupos nuosimniais auga kasdien. Jos čia yra USA valdžios apdraustos per Federal Insurance Corporation.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park

EX 8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų būto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

VINCO KUDIRKOS D-JOS VAKARAS

Dr. Vinco Kudirkos Draugija vasario 25 d. Lietuvių Svetainėje ruošia Kortavimo Vakara. Pradžią 7:00 val. vak. Įėjimas 50 c.

Prie kiekvieno stalo kortautams bus duodamos dovanos. Kortavimo vakare bus skanių užkandžių ir gerų gėrimų.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Clevelando Tremtinių Draugijos metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, 1950 m. vasario 26 d., 11 val. (po pamaldų) Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., šia dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas ir prezidento rinkimas.

2. Aukų rinkimas tremtinio a.a. Jono Kilikevičiaus našlei sušelpiti.

3. 1949 m. veiklos apyskaita.

4. Revizijos komisijos pranešimas.

5. Naujos Valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai.

Visi nariai ir norintieji į draugiją stoti tremtiniai kviečiami dalyvauti.

Nauji nariai bus registruojami prieš susirinkimo pradžią ten pat salėje. Susirinkimo proga visi gerširdžiai tremtiniai prašomi atnešti aukų maisto produktais ar pinigais Vokietijos džiovininkų anatorijose esantiems lietuviams sušelpiti ir ten pat salėje įteikti, kad mūsų dovanos juos pasiektų prieš Vėlykas.

Clevelando Tremtinių D-jos Valdyba

CENTRAL ARMORY

Ateinantį antradienį, vasario 21 d., imtynėse dalyvaus Jim London, buvęs pasaulinis sunkaus svorio čempionas, prieš dr. E. Meskę. Gene Stanlee, vadina mas Mr. America, stos prieš Jim Spencer. Porinėse imtynėse Frank Talaber ir Jack Kennedy prieš Len Hughes ir Wild Bill Zim-Zim. Pradinėse imtynėse Fred Bozic prieš Lary Kasabosky.

Kainos: Rezervuotos po \$2.40 ir \$1.80. Įėjimas — \$1.20.

Durys atviros nuo 7:00 val. vakaro. Pirmos rungtynės prasideda apie 8:30.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: P.Otomas 6899

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudondai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.

Telef.: MAin 1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

'KAUNAS'

Batų taisymo
dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

BEFORE

YOU BORROW
TO BUY A HOME

GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

Nori pagražinti savo
namus? Sauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:

Kenmore 8794.

Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

Darom naujas

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiausiu kuru

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkišas ir Sunus

1019 Woodland Ave. Cleveland

Namų adresas: 7204 Donald Ave.

Telefonai:
EN 3844
MA 3359

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Wilkis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs
William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue

ENdicott 1763

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO's BASEMENTE

BERNIUKAI! VAKARUOS!

"Pistol Pet" papuoštomis kišenėmis

KELNAITĖS

Is sanforizuotos* jūrmėlynės
stangrios medžiagos

1.98

(Stilius A) spalvingos kelnaitės žaisti dabar, pavasarį ir vasarą... pasiūtos iš stangrios patvarios mėlynos medžiagos, labai patogios, sustiprintos plyšančiose vietose. Su zipper užsegimu ir sankabomis juostoje. Dydžiai 4-5-6-7-8-9-10.

Dvigubais keliais berniukų kelnaitės

(Stilius B) 8-oz. sanforizuotos* mėlynos medžiagos su dvigubintais keliais extra dėvėjimui, zipper užsegimas. Dydžiai 4-5-6-7-8-9-10.

1.98

*Didžiausias susitraukimas 1%
Basement Boys' Clothing Department

BERNIUK. "FRUIT OF LOOM" MARŠKINIAI

Dviejų tonų sanforizuoti* viršutiniai marškiniai. Populiari dviejų tonų kombinacija šiuose dailiuose, vakarietiško stiliaus marškiniuose. Kai kurie turi spalvotus apvadus. Visokių pageidaujamų spalvų, dydžių nuo 6 iki 16.

Užsakymai paštu ir telefonu — šaukite CHerry 3000

Basement Boys' Furnishing Department

1.95

'GENE AYTRY' BATAI

BERNIUKAMS IR MERGAITĖMS

Autentiškas vakarietiškas stilius su Goodyear vairoku, odiniu viršum, odiniais padais ir kulnais, gumėmis užtraukimo kilpomis. Dydžiai 8½ iki 12 ir 12½ iki 3. Rudį su juoda ir pilkai su ruda.

Galima užsakyti paštu ir telefonu CHerry 3000
Basement Shoe Department

7.95

ČIURLIONIEČIAI ATEINA!

ST. PRASKEVICIENEI,
jos mylimam broliui Vincui Ma-
cevičiui mirus, reiškiamė gilia
užuojautą. Em. ir V. Rasteniai

JONUI K. ALEKNAI
65-RI METAI

FILMA "LIETUVIAI TREMTYJE"

Šį pirmadienį Clevelando Lie-
tuvų Salėje pirmą kartą Ame-
rikoje buvo parodyta pirmoji
dalis filmo "Lietuviai tremtyje".

Didelis lietus ir pranešime per
klaidą nenurodyta filmos ro-
dymo valanda buvo priežastys,
kad šį kartą filmas pamatyti
buvo susirinkę tik apie 30 žiū-
rovų (vietų yra iki 90). Bet
dabar jau yra 30 liudininkų,
kad filmą verta pamatyti lygiai
senesiams amerikiečiams lietu-
viams, lygiai naujakuriams, pa-
tiems tremtyje gyvenusiems.

Tai nėra sužetinė filmas, bet
tikras istorinis dokumentas.
Pro akis praslenka daugybė įvai-
riausių vaizdų: stovyklų gyve-
nimas geresnėse ir blogesnėse
sąlygose, įvairūs suvažiavimai,
šventės, iškilmės, o kas svar-
biausia, čia yra progos susipa-
žinti su visa eile mūsų žymiųjų
politikos, kultūros, meno ir vi-
suomeninio gyvenimo veikėjų.

Vietomis filmą gražiai spalvota.
Čia matėme visą eilę žymiųjų
mūsų rašytojų, dailininkų su
jų darbais (ypač gražiai parodv-
tas Vydūnas, kun. Vaitkus, B.
Brazdžionis), matėme stovyklas
belankantį ministrą Balutį, ar-
kivyskupa J. Skvirecką jo jubi-
liejaus iškilmėse, kun. Pr. Pe-
traičio laidotuves, min. L. Na-
kevičiaus kapą, Lietuvos finan-
sininko P. Grajausko kapą, Pa-
baltijo universitetą su profeso-
riais ir studentais, o taip pat
ir daugelį dabar jau čia pat
Clevelande gyvenančių asmenų,
jų tarpe prof. Pr. Skardžius,
prof. J. Gravrogas ir kt.

Prof. J. Gravrogas dirba,
įsigilinęs į knygas. B. Gaidžiū-
nas aiškina:
— Čia prof. Gravrogas, da-
bar gyvena Clevelande.
Staiga profesorius pakelia
galvą nuo knygos ir pasižiūri,
lyg klausdamas — kas čia dabar
jo vardą mini...
— Išgirdo, išgirdo! — atsilie-
pia iš publikos.
Reiktų kelias skiltis surašyti,
norint suminėti viską, kas bu-
vo parodyta. Tai tik pirmoji tų
paveikslų rinkinio dalis. Jos ro-
dymas trunka per pusantros
valandas.

Šį ketvirtadienį ir ateinantį
pirmadienį rinkinys dar bus pa-
pildytas ir paveikslais iš Cle-
velando: clevelandiečių apsilan-
kymas prie prezidento A. Sme-
tonos kapo ir darbai DIRVOS
redakcijoje.
Filma pradės rodyti 7:30
val. vak., žemutinėje Lietuvių
Salėje. Artimiausi seansai bus
ketvirtadienį, vasario 16 d., ir
pirmadienį, vasario 20 d. Kada
bus vėliau — bus paskelba-
ta. Iėjimo kortelės gaunamos DIR-
VOJE. Galima užsisakyti ir te-
lefonu EN 4486. Išlaidoms pa-
dengti mokama 50 centų.

VASARIO 16 MINĖJIMAS PER RADIJĄ

Ateinanti radijo valandėlė,
penktadienį, vasario 17 d. 7 val.
30 min. vakaro skiriama Vasario
16-tai paminėti. Be turtingos
meninės programos, kalbės JAV
Kongreso atstovas Stephan
Young ir buv. Vyriausio Lietu-
vos Išlaisvinimo Komiteto narys
Bals Gaidžiūnas.

ČIURLIONIEČIAI IŠSIRINKO VALDYBĄ

Penktadienį įvykusiame visu-
tiniame Čiurlionio ansamblio su-
sirinkime išrinkta valdyba. Nau-
jąją valdybą sudaro: Juozas
Stempušis (pirmininkas), Jau-
nutis P. Nasvytis, Kęstutis P.
Šukys, Vytautas Raulinaitis ir
Aniceta Giedraitienė.

Š. m. vasario mėn. 24 d. Cle-
velando lietuviškai visuomenei
gerai pažįstamas Jonas K.
Alekna švenčia savo 65-tąjį
gimtadienį.

Ta proga tegul būna leista
nors trumpai paminėti sukaktu-
vininko nueito gyvenimo kelią,
prisimenant jo darbą ir pastan-
gas Lietuvos ir lietuvių gerovei.
Jonas K. Alekna yra kupiškietis
ir j. A. Valstybes atvyko
1906 mt. Veik visą 46-rių metų
laikotarpį gyveno ir dirbo Cle-
velando lietuvių tarpe.

Kultūrinėje ir visuomeninėje
srityje Jonas Alekna yra išvare-
s didelių ir gražių darbo vagų. Jis
SLA 136 kuopos Clevelande įku-
rėjas (šiuo metu yra tos kuopos
pirmininku ir organizatoriumi),
eilės chorų ir vaidintojų kole-
ktyvų dalyvis, daugelį kartų
įvairiuose lietuviškuose rengi-
muose ir sueigos dainuoja solo.
Vėliau jam šioje srityje daug
talkininkauja duktė Florencija.

Tenka pastebėti, kad Jonas
Alekna yra rašęs ir eilių, kurias
savo laiku spausdino DIRVOJE,
LIETUVIŲ ŽINIOSE ir kituose
Amerikos lietuvių laikraščiuose.
Sukaktuvininkas yra vienas iš
nedaugelio tų senesnės kartos
Amerikos lietuvių, kurie savo
atmintyje yra išsaugoję dar vai-
kystėje išmoktas mūsų senias
liudies dainas. Praėjusią vasarą
eilę tokių dainų Alekna yra įda-
navęs į plokšteles.

Mielam sukaktuvininkui, šven-
čiančiam 65-rių metų sukaktį,
linkime dar daug metų nešti ir
mūsų tarpą tą jaunystės nuotai-
ką, kuria visais laikais jis gaubė
savo bičiulius ir visuomeninio
darbo bendradarbius, už ką jų
buvo mylimas ir didžiai gerbia-
mas.

Jonai, be šių metų — šimta
Metų!
Rimutis

INŽ. DR. ALG. NASVYTIS
pereitą savaitę atvyko į Cleve-
landą ir čia apsigyveno.

I. F. FREIBERGER,

Cleveland Trust Co. Valdybos
pirmininkas sutiko būti Cleve-
lando Raudonojo Kryžiaus šių
metų vajeus garbės pirmininku.
Raudonojo Kryžiaus vajeus bus nuo
kovo 6 iki 20 dieno.

Pirmąkart Amerikoje pasirodys visas jų choras

Public Auditorium - Little Theatre, sekmadienį, vasario 19 d. 3:00 val. po pietų

DIDŽIAJAME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIME

Pašalikalbėjimas su Čiurlionio Ansamblio vadovu

Alfonso Mikulskio

Čiurlioniečius asmeniškai Cle-
velande daugelis jau pažįstame.
Matėme ir jų kūrinių pasiro-
dymų. Bet tai buvo vis jų mažų
dalelių pasirodymai. Kas tai yra
Čiurlionio ansamblis ir kaip at-
rodo jų menas, ligi šiol daugū-
mas dar nežino.

Dabar galime pasakyti, kad
"Čiurlioniečiai jau ateina", kaip
tai gražiai pavaizduota aukščiau
dedamoje nuotraukoje. DIRVOS
bendradarbio B. Gaidžiūno nu-
imtoje, ansambliui esant dar
Vokietijoje.

Pirmas didžiausias jų pasi-
rodymas bus

didžiajame Neriklausomy-
bės šventės minėjime, kuris
rengiamas Public Auditori-
um LITTLE THEATRE
salėje, sekmadienį, vasario
19 dieną, 3:00 val. po pietų.

Bet tai bus tik įžanga. Tikra-
sis Čiurlioniečių pasirodymas,
kaip sakoma, "pilnoj formoj"
jau numatytas kovo 26 dieną,
irgi sekmadienį, 8:00 val. vak.
gražiausioje Clevelando koncer-
tinėje salėje, Severance Hall.

Šita proga DIRVOS atstovas
kreipėsi į ansamblio vadovą
Alfonso Mikulskį su keleta klaui-
simų.

— Ar beprisimenate atsisvei-
kinimą su Europa?

— Žinoma! Atsisveikinimu
metu visada taip būna: rodos
gyvenai su žmonėmis metų me-
tais, o paskutinė minute para-
tai, kad dar taip daug kas ne-
pasakyta... Taip buvo ir čia.
Per trejetą metų išvažinėjome
visą Vokietiją, turėjome netoli
300 koncertų, o kai reikėjo iš-
važiuoti, tada atskubėjo pas mus
IRO centro pareigūnai, Pary-
žiaus radijo atstovai, Paryžiaus
laikraštinių — nori būtinai,
kad įdainuotumėm savo dainas
nors į plokšteles, kad galėtų per
radiją perduoti.

Reikėjo net iš pereinamos sto-
vyklos specialiai grįžti ir ta-
padaryti... Mat, anksčiau vis
nebuvo laiko...

Ir IRO atstovai išvažiuojant
labai apgailestavo, kad nesuor-

ganizavo mūsų koncertų Pary-
žiuje, Londone, Romoje... Jie
mus pažinojo ir vis galvojo apie
tai, bet... jeigu dar būtumėm
galėję bent pusmečiui pasilikti,
tai tada jau būtų tą padarę.
Taip bent atrodė, kada mums
reikėjo į laivą sėsti.

Giedojam Grohno pereinamaj
stovykloje, koncertavom ir laive.
Tie, kurie vėliau plaukė "Gene-
ral Ballou" laivu, pasakoja, kad
laivo igula dar ir dabar mini
tą kelionę.

Todėl išvažiavimą iš Europos
ir prisimenam taip. Irg ten per
trumpai būtumėm buvę, ne visą
ką suspėję pasiekti, ko buvo ga-
lima... Bet ko nepasiekėm, tai
ne nuo mūsų valios priklausė.

— Nuo ko pradėjote čia, Ame-
rikoje?

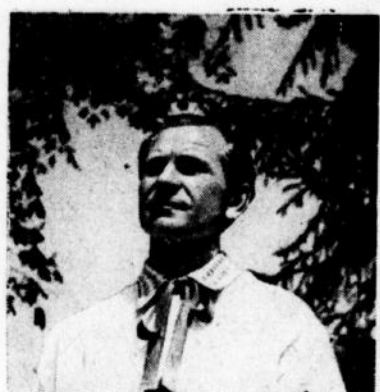
— Nuo trijų dalykų. Visų pir-
ma — nuo butų ir darbo ieško-
jimo... Daugumas susiradome,
ko būtinai reikėjo. Ačiū, cleve-
landiečiai lietuviai mums ir čia
gražiai padėjo, kaip padėjo ir
Ameriką atkelti.

Antras dalykas — dalyvavi-
mas įvairiose meninėse progrā-
mose. Čia dar nei karto nepa-
sirodė visas Čiurlionio ansam-
blis, koks jis yra, o tik jo ats-
kiros grupės arba jo dalyviai,
išsildami ir kitas grupes. Tai
buvo ne Čiurlioniečių, kaip tokių,
pasirodymai, o tik talkininkavi-
mas.

Tačiau tie pasirodymai jau
padėjo praskinti mums kelius
ir amerikiečių visuomenę. Da-
lyvavimas Darželių šventėje, In-
ternational Instituto rengi-
muose Clevelande ir Buffalo, ir
kiti dalyvavimas Cleveland
press surengtame festivalyje jau
atkreipė daugelio dėmesį į lie-
tuviškus šokius ir tautinius rū-
bus.

Stai po paskutinio festivalio
International Instituto direkto-
rė Margaret Fergusson rašo
laiską, kur sako, kad mes gali-

me International Institutą lai-
kyti didžiausiu mūsų vertintoju
ir gerbėju, visada pasirodysiu
mums padėti — paimti platinti
mūsų bilietų pirmajam mūsų

ALFONSAS MIKULSKIS
Čiurlioniečių vadovas

koncertui, kovo 26 d., Severance
Hall. Aišku, mes labai mielai
ta pagalba naudosismės.

Trečias dalykas, nuo kurio čia
pradėjome, buvo pats svarbiau-
sias ir... sunkiausias. Tai an-
samblio sąstato papildymas ir
rengimasis koncertui.

Kaip žinote, mes čia atvykome
kiek "atrupėje": dalis ansam-
bliečių iš Vokietijos išvyko į Aus-
tralią, vienas kitas ir Amerikoje
kitur įsikūrė, tad reikėjo papil-
dyti sąstatą, o tada, savaime,
suprantama, ir visą programą
toko rengti beveik kaip ir iš
pradžios. Nemaža sunkumų tu-
rėjome, kol pavyko susirasti pa-
kenčiamą patalpą pamokoms. Ir
pačių pamokų sutvarkymas čia
turėjo būti tikintis, nes rengi-
masis koncertui čia galimas tik
po darbo valandų.

— Kokia dabar ansamblio su-
dėtis? Ar užteko pajėgų jam
papildyti?

— Šiuo metu ansamblyje yra
jau 50 dalyvių: 24 moterys ir
26 vyrai. Tai talentingas, meną
mylįs jaunimas. Pageidavimų,
žinoma, visiems vadovams ne-
trūksta... Vis norėtųsi gauti
geresniais balsais dainininkų,
gabesnių muzikantų, grakštesnių
šokėjų. Dabartinis sąstatas vi-
siškai prilygsta Vokietijoje bu-
vusiam sąstatui. Reiktų dar jį
papildyti trimis-keturiais solis-
tais. Jų yra, bet ne Clevelande.
Persikėlimo ir naujo įsikūrimo
sunkumai visus gąsdina ir dėl
to tenka palaukti...

— Kaip atrodo ansamblio
darbo sąlygos?

— Mes žinojome dar Europo-
je, kad čia bus gana sunku dirb-
ti šioje srityje. Mums daug kas
apie tai pasakojo. Tad ir važi-
avome su pasiryžimu kovoti su
nemažais sunkumais.

Prisipažinsiu, kad tų sunkumų
čia atradome dar daugiau, negu
buvom pasirodę sutikti.

Ansambliui tinkamai pasiruoš-
ti reikia daug daugiau darbo,
nei šiaip, pavyzdžiui, chorui.
Net ir kasdien turint pamokas,
būtų nei kiek ne per daug, o kai
visi turi dieną dirbti fabrike,

tai pamokoms mažai belieka
laiko, ypač, kad čia gyvename
išsimetę dideliame mieste.

Po 8 ar daugiau darbo val-
andų, dažniausiai stovint, kar-
tais net ir lauke, lyjant ar snin-
gant, dainininko balsas jau ne-
skamba taip, kaip reikėtų, šo-
kėjas jau negali būti tiek mik-
lus, kiek yra būtina... O štai
vienas kitas negauna darbo die-
nų, dirba naktimis ir tada jau
visiškai negali lankytis į pamokas,
pasidaro spraga.

Bet vis dėlto mes jau baigia-
me ruošis pirmam viešam pasi-
rodymui. Pasisventimas nugalė.

— Su kokia programa pasiro-
dysite Vasario 16-sios minėjime?

— Šis mūsų pasirodymas turi
ir tam tikros simbolinės reikš-
mės. Malonu, kad susidaro pro-
ga jau su visu mūsų choru ir
kanklių orkestru dalyvauti lie-
tuvų šventėje, ir kaip tik Lie-
tuvos Neriklausomybės šven-
tėje, Norime, kad tai būtų pri-
imta, kaip vienas iš dėkingumo
ženklų Clevelando lietuvių vi-
suomenei, tiek daug padėjusiai

mūsų ansambliui persikelti į šia-
pus vandenyno ir čia vėl atgyti.
Bendras mūsų choras šiame
minėjime, jo pradžioje, giedos
Amerikos ir Lietuvos Himnus ir
A. Vanagačio Malda.

Galima pažymėti, kad abu
Himnai bus giedami 4-riais bal-
sais — rodos, kad čia tai yra
retas dalykas, nes dažniausiai
himną girdime tik solistus gie-
dant. O Amerikos himną 4-riais
balsais yra puikus ir tikrai iš-
kilmingas.

Kitoje minėjimo dalyje daly-
vaus merginų choras su kanklių
orkestru — taip pat Clevelande
dar naujas dalykas. Mūsų šokių
vadovė Aldona Valeišaitė šoks
atitinkama šoki, fortepionu pa-
vydinti Aldonai Tamošaitytei. Ak-
torius Petras Maželis deklamuos
eilėraščius ir pabaigos mūsų
vyru choras dainuos keleta liau-
dių ir lietuviškų karinių dainų.

— O ką rengiate savo didžia-
jam pasirodymui?

— Čia jau ansamblis turės pa-
sirodyti visiškai, kas ir koks
jis yra. Čia jau dalyvaus ir pu-
čiųjų tautinių instrumentų
orkestras, kuris susideda iš ra-
gelių, lumzdelių, skudučių, bir-
bynių ir ilgųjų triūbų, kurias
čia dirbame naujas.

Šis orkestras bus tikra nau-
jiena Amerikoje — tokio dalyko
čia dar niekas nėra matęs nei
girdėjęs. Ir Lietuvoje, kai toks
orkestras buvo sudarytas, jis
daugumai buvo didelė naujiena
ir įdomybė, nors jis kaip tik
sudarytas iš senoviškų instru-
mentų, kuriuos daugumas jau
buvę užmiršę.

Paprastai šokiams grojama
akordeonu. Bet akordeonas nėra
mūsų instrumentas. Mes lietu-
viškus šokius šoksime prie tikrų
lietuviškų instrumentų orkestro
muzikos.

CHINALANE

Cantonese Cuisine At Its Best
Serving the Finest AMERICAN AND CHINESE
FOOD AND LIQUOR

1729 EUCLID AVE. Builders Exchange Bldg.
Playhouse Square Air-conditioned MA 2273
OPEN DAILY 11 A. M. TO 2 A. M. SAT. 11 A. M. TO 4 A. M.
OPEN SUNDAY

'DANCING'

Every Friday & Saturday at
'JACK'S BAR'

Known as the
"Blackstone Club"

featuring
Ronnie & his Polka Trio"

Popular Prices — No Cover — No Minimum

Have a "Good Time" at a "Good Place"

7323 Wade Park Ave.

EN 9212